

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 36 korona.
Egy hónapra 3 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 38 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasabos postai sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Wytliner sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, június 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vészereik: Vértanúk emléke.
- Szalárok a magyarok mellett.
- „Versteigerungsamt.“
- Az aradi képtárlat.
- A kasszaőr orvos.
- Zilahy Gyula nyílt levele.
- Viharos közgyűlés az aradi orvos-szövetségben.
- Öngyilkos honvédszázados.
- Az aradi lövés-egyesület reform-terve.
- A becsapott após.
- Két aradi palota terve.
- Egy régi szálló vége.
- Megítette magát a leánya sírján.
- Tárca: Az aradi képkiallítás.
- Csarnok: Történetek egy ócska paradicsomban. Írta: Hevessi Jenő.

Vértanúk emléke.

Arad, június 5.

Az eszméknek, a melyek miatt egy félszázad előtt Aradon bitófákat ácsoltak, még egy félszázaddal elébb szintén vértanúi voltak. Azok is a szabadság, egyenlőség és testvériségért haltak meg, s utörői voltak annak az ideálnak, a mely a maga tisztaságában mind a hármat egyesíti: a demokráciának.

Kedden, június harmadik napján, száz-hét esztendeje mult el, hogy *Martinovics* társai „a magyar jakobinusok” közül az utolsó kettőt, a kik nem kértek kegyelmet, a huszonöt éves *Óz Pált* s az alig husz éves *Szolárcsik Sándort* megölte a bakó.

Kik voltak ezek a magyar jakobinusok? Az akkori Magyarország legműveltebb, legnemesebb és legelőkelőbb szellemei. *Kazinczy* Ferenc írja róluk: „Nagyobb részük magasra törekvő, nagytehetségű, fiatal, jeles férfiakból, kedvelt írókból, tisztelt tudósokból áll vala, ugyannyira, hogy azt lehetne hinni, miképpen az értelmiségnek üzentek háborút. Sehol sem lehetett volna akkoron műveltebb szellemeket, jelesebb, finomabb, geniálisabb társaságot találni, mint a budai ferencesek zárdájában, hol a foglyok elzárva valának. Van-e magyar, ki ama falakra könyvek nélkül emlékeznek? Bennük nemzetünk diszei ragadtattak el tőlünk!”

Bizony, rettenetesen visszaesett a magyar világ az aufkléristák kora óta, mikor maga II. József gyámolította a felvilágosodást és humanizmust szolgáló szabadkőműves páholyokat s mikor a magyar főurak volterriánusok, aufkléristák voltak majdnem mindannyian.

A bakó elégette a magyar jakobinusok kátéit, de tudjuk, hogy mit vallottak ők.

Laczkovics János „Magyarország állapotáról” című röpirata adta a magyar demokraták mozgalmának az irányt. S ha valaki e röpiratot ma olvassa, nem tudja, mit bámuljon jobban? Azt-e, hogy már 107 év előtt volt valaki, aki korát így megelőzte? Vagy azt, hogy 107 év sem

volt elég, hogy e röpiratnak számos igazságait túlhaladja?

A mai reakciós világban jó lesz, ha egy kis szemelvényt közlünk az első magyar demokrata férfiak tanításaiból. Ime néhány szemelvény.

„Magyarországnak kiváltságok és szabadtételekből szerkesztett alkotmánya s semmi világos, szilárd elvekkel nem bír.

„A társasági szerződésnek két alapja van: a polgárok egyenlősége és szabadsága.

„A lázadás és forradalom közt nagy a különbség. Amaz a szent törvények felforgatására készült összeesküvés által történik, emez a bűnöknek s a jó törvények sebeinek kiirtása által hajtatik végre.

„Magyarországban eddig csak két forradalom volt: *Corvin Mátvás* és *II. József* alatt, ki az arisztokrácia és theokrácia metelyét kiirtani szándékozott.

Magyarország legnagyobb nyavalyái: a theokráciának nem szünő láza és a főrendűek és nemesekből álló és a többi polgárok elnyomására törekvő kétféjű arisztokrácia.

„Az eszközök, melyek által e két betegség ápoltatik: a tudatlanság, a fanatizmus s a szándékosan szitogatott kölcsönös gyűlölség.

„E szomorú állapotban kevesen értik az emberiség jogait! A főpapokban az emberiség érzetét a szivkeménység fojtja

TÁRCA

Az aradi képkiallítás.

— Megnyitás előtt. —

Minden nemzet, hogy az eszmékért lelkesedni tud s a hogy meg van benne az ideálok szeretete, attól függ nemzeti előhaladása, boldogulása, felvirágzása is. Ellenkező esetben az anyagiság, a piszkos önzés megront mindent s a rut önérdék átgázol az igaz, a tiszta érzések tétén.

Mikor volt nagy, mikor volt lélekemelően dicső a magyar története? Akkor, mikor önzetlen, magasabb, szentebb célt szolgáltak!

A mikor nem törődtek magukkal, nem a saját érdekükkel, hanem másoknak, a köznek, a hazának akartak csak szolgálni s ez által résztvenni a megváltás nagy munkájában. Mert a megváltás szent munkája az, odaadni másokért magunkat; megtagadni a maguk érdekeit a közérdekért. S csak természetes, hogy ezeknek a nagyoknak önzetlen, ideális, hazafias munkásságából termékeny közszellem származott.

S egy nemzet életében a miként az ideál, az eszmények iránti lelkesedés a létfentartó, a haladásra buzdító, épp úgy az ember életében is. Eszményekért kell lelkesülnünk s a ki eszményekért lelkesedik, megtagadja önmagát, nem nézi saját érdekét s csak a köznek, a közjónak chajt használni.

A boldogságot a ki külsőségekben keresi, azt sose találja meg. A boldogság nem a külsőségben van; bensőkben rejlik az és a lélek nyugalma, megelégedése az igazi boldogság! Ha nincs összhang bensőkben, ha nincs nyugalom: nincs boldogság sem. Eszményekért küzdve találja meg az ember ezt a nyugalmat, érzi ezt az összhangot és a lemondásban is önérdete jutalmát találván meg, boldog, mert megelégedett, lelke összhangját mi sem zavarja.

Erre az igazi boldogságra, ennek a boldogságnak az eléérésére tanít meg bennünket a művészet. Művészet ad a léleknek táplálékot; ez szerzi meg lelkünknek az összhangot; már pedig a földön csak a lélek az igazi boldogság. Erre mutat először is az, mikor a természet szépségeibe, a természet csodálatába mélyedünk. Ha egy küzdelmes élet után csaldunk, sok hiu vágyból kiábrándultunk, ósz hajjal visszatértünk a nagy természethez s itt lelkünk nyugalmat talál. S miért? Mert a természet az Isten hatalmát mutatja, ez sejteti velünk s az isteni hatalmat sejteti teljes boldogság.

Ép így teljes boldogságot nyújt a művészet is. A művészetben az ember az anyag keresztlátja a szépet, az istenit s ezt sejtve, érezve, teljesen boldognak tudja, érzi magát is.

A művészet az Istentől adott talentum és kiváltság. Az eszmét sejteti az anyagon keresztül. Arányosságot, összhangot s a szívek szépségét mutatja. Mindig az istenit sejteti, a leg-

magasabb szépséget, a harmoniát, a legnagyobb tökéletességet. Miként a vallás, úgy a művészet is megtisztítja a lelket. A durva kérget, az anyagiasságot ledobja róla s önfeláldozásra, Isten és emberszeretetre tanít.

Ezért minden nemzet kulturális haladásával egybefügg a nemzet fejlődése. A mult század elején a német behatás alatt egész nemzeti életünk elfajult. S a művészet hatásának kellett a nemzeti öntudatot új életre kelteni. Bécsben az a pár magyar testőr megérezte, hogy elpusztulunk kultura nélkül. Írtak verseket és egyéb művészi dolgokat, melyek ma már a mi mértékünk szerint talán ki sem állják a kritikát, de akkor ez a sovinizmus, a magyar nemzetiség szeretete haza iránti lelkesedés felrázólag hatott a nemzetre és mi fellángoltunk hazaszeretetre, haladásra, a jövő biztosítására!

A másik művészeti hatás a színművészetben nyilvánult, nemzeti ujjászületésünkben. Ponyvák alatt és istállókból rögtönzött helyiségekben szolgálták a magyar színművészet apostoiai a magyarság eszméjét akkor és meg is megtanítottak lelkesedni, rajongani a hazáért. a haza javáért!

Nincs nemzeti nagyság a művészetért való rajongás nélkül. Hiszen csak a harmincas évek tespedése alatt, mikor *Berzsenyi* a nemzet szemébe kiáltotta, hogy: „Te romlásnak indult hajdan erős magyar, nem látod, Árpád vére miként fajul; nem látod a bosszus egeknek ostorait nyomorult hazádon?” — akkor is köl-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

el; a mágnások, a gazdagabb nemesek, főpapok nem merik kivonni nyakaikat a tudatlanság igája alól, a polgárok s parasztok a terhek sulyától elnyomatva embereknek is alig érzik magukat.

„Innen van, hogy a magyarok sokasem dolgoznak ki gyökeres reformot. Csekélységekkel bibelődnek, a törvények régi zavarát türik; az ünnepélyeket, szertartásokat szeretik s az elsőbbségről s előbűlésről vitatkoznak, s ha a görög hitű a római vallásuak közt ül, a hazát veszályban forogni hiszik!

„Kettő szükséges a forradalomra: szellemi felvilágosodás és a nép nagy elnyomása.

„Az első sebes léptekkel közelit, a másikkól untig gondoskodnak a főpapok s mágnások. Ezért történt, hogy a főpapság az urbér és tanulmányok rendezését magához ragadta. De vizet szitákon merítenek.

„Nemsokára a dolognak egy új rendje állandó be, — ha csak minden szabad nemzeteket ki nem irtanak, minden könyvet meg nem égetnek, a könyvnyomókat, árusokat és az ujságírókat, kik a szabad nemzetek történetét hirdetik, meg nem gyilkolják s végre Magyarországot a többi nemzetektől Kina falaival el nem zárják.

„Jobb lenne tehát a népnek jogait visszaadni, mielőtt azokat maga visszakövetelné, aminek meg kell történnie.

„Alkottassék az országgyűlésen két tábla: a felső a mágnások és nemesek, az alsó a polgárok és parasztok számára.

„A főpapok az országgyűlésből s minden polgári hivatalból zárassanak ki s hűveik legeltetésére utasíttassanak. Vétesenek el tőlük a jószágok s láttassanak el illő évdijakkal. Minden vallásu lelkészek egyaránt fizetessenek a közpénztárból.

„Az alkotmány rendszere javíttassék meg; a közterhek minden rendbeliekre aránylag vettessenek ki.

„Az igazságszolgáltatás gyorsíttassék a bírák egyedárusága töröltessék el.

Művészetek, ipar és kereskedelem gyarapíttassanak.

„A hivatalok betöltésében semmi tekintet ne legyen vallásra, születésre, osztályra“

... Ha ma élének ezek a derék nemes apostolok, — hazátlan, istentelen, veszedelmes, kozmopolita, zsidó stb. címük volna s a főszolgabíró és rendőrfőkapitány urak, jobban elbánnának velük a szociálistáknál is. **

A képviselőház munkarendje. Mint fővárosi tudósítók értesül, a képviselőháznak még egész június hónapban lesz dolga. — Mihelyt ugyanis elintézték a tegnapi ülésen bejelentett kisebb törvényjavaslatok tárgyalását, a most bizottságokhoz küldött ügyeket intézik el. Így még a nyári szünet előtt tárgyalják le a Temes-Bega szabályozásáról és a Láng Lajos miniszter által tegnap benyújtott helyi érdekű vasutakról és végül a *műegyetem kiegészítéséről* szóló törvényjavaslatokat. Ezek előkészítése és letárgyalása teljesen igénybe fogja venni a júniust.

Szlávok a magyarok mellett.

(Az „Alldeutsch“ mozgalomhoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

A még folyton napirenden levő „Alldeutsch“ mozgalom ellen figyelemre méltó okokból foglalt határozott tiltakozó állást a magyarországi szerbség egyik közlönye, a *Narodnost*. A nevezett lap érdekes fejtegetéseiből kiemeljük az alábbi részleteket:

„Ez az izgatás nemcsak a magyaroknál, hanem Magyarországon valamennyi többi nemzetiségénél is a legerősebb ellentállásra fog találni. A magyar szlávok nagyon jól tudják azt, hogy ez izgatás pangermán természetű, melynek végcélja semmi közösséget se mutat fel a magyarországi nemzetiségek egyenlőség iránti törekvésével. E szlávok tudják azt, hogy mit vár-

hatnak úgy ők, mint balkán félszigeti fajrokonai, ha a porosz junkerségnek sikerülne lábát Pozsony előtt megvetni. Ép ezért ez az izgatás rendületlenül összetartásban fogja találni az összes nemzetiségeket a magyarokkal, kik a fekete-sárga zászló ellen is harcoltak mindaddig, a míg ez a pangermánizmus jelvénye volt és azt megadásra kényszerítették.“

Majd így folytatja a lap:

„Ha azonban ez az izgatás ma nem is érhet el nevezetesebb eredményt, egy jelenség-szerű jelentőséget még sem lehet tőle elvitatni és ez azon pont lenne, melyre a szlávoknak különös figyelmet kellene fordítaniok. Ha nem is az egyedüli, de a legnagyobb akadálya annak, hogy a szlávok Ausztriában és a Balkán-félszigeten miért nem képesek nemcsak államjogi érvényesülésre, de még csak politikai megszilárdulásra se jutni, kétségkívül a hármasszövetségben és annak szláv-ellenes politikájában rejlik. Minden eddigi erőfeszítése az osztrák és balkáni szlávoknak, sőt Francia- és Oroszországnak is, mely a *hármasszövetség*, vagyis inkább az Ausztria-Magyarország és Németország közt fennálló szilárd szövetség szétrobbantására irányult, eredménytelen maradt, leginkább azért, mert e szövetség Magyarországon birta és bírja ma is legerősebb támaszát.

Az a politikai vulkán, az a terjeszkedő pangermán erő, mely az eisenachi vészkiáltásban birtelen kifejezésre jutott, még csak meg sem könnyebbült, nemhogy elbágyadt volna. E kitörést előreláthatólag még számos sokkal erősebb fogja követni. És bármily közönyösen fogadja is azokat a magyar kormány, de a magyar nép, Magyarország közvéleménye egyáltalán nem maradhat közönyös az ismételt rohammal szemben. A szlávok reményteljes megnyugvással nézhet a pangermánizmus további kitöréseinek elébe.

Ezek nem fognak használni a magyarországi németeknek, ellenben véghez viszik azt, hogy a magyar nemzet a hármasszövetség értékéből kiábrándul.“

tők egész seregét adta az Isten e hazának, kik művészetekkel új életre keltették s a kik megmutatták, hogy van egy szent, eszményi, magas cél a pusztán, rut önérdéken kívül, a melyért küzdünk, a mely után törnünk kell s ha ezt nem tesszük, a nemzet elpusztul!

Ime: amit egykor a költők tettek, azt teszi most a művészet. Lelkesedést, idealizmust hirdet: felrázva a mindennapiságot, a rut önérdék jármából, megtanít a hazáért lelkesedni, az egyéni önzést legyőzni, saját javunkat a közjónak alárendelni. A művész anyagban, kőben, színen fejezi ki a tiszta eszményit s ezzel felsőbb, magasabb gondolatokért lelkesedésre hevit.

A művészet megóvja a nemzetek lelkét a rothadástól. Olyan az, mint a só: konzervál, megóv. És ez a művészet most kel életre Magyarországon, most virágozik fel; most megy át a köztudatba s vele maga a nemzet is új jövő felé néz.

Négy évvel ezelőtt vidéken képtárlatról még szó sem volt. A művészet csak egyetlen ága, a színművészet tudott a vidéken az emberek szívéhez férközni. A többi iránt nem érdeklődtek; de jogosult volt az a vád is, hogy a művészetet ápolni, fejleszteni csak az ország szívében iparkodtak s a vidékekről megfélekedtek. Mostoha gyermeke volt a vidék a művészetnek s a művészet által nem fejlesztették a magyarság szívét, lelkét, nemesebb érzelmeit.

Innen van az is, hogy bár a magyar nők előkelő izlésűek, fajilag szépek, jó gazdasszonyok, háziasszonyok, de ha művészetéről akarunk ve-

lük beszélni, a magyar nő a művészet elől a konyhába menekül. Már pedig ez nem jól van így. A nő hivatása megédesíteni az életet: ő tartja fenn a tiszta eszményiséget, tehát érdeklődnie kell a művészet iránt. Egyéni hűségünk saját ruházatunkon túl nem terjed s erre már figyelemmel nem vagyunk szobánk berendezésénél sem. Ha egy asszonynak olyan modellkalapja van a milyen másnak nincs, erre büszke. De a szoba-berendezésében nincs semmi eredeti. Minden szoba ilyen a világon — mondja — miért legyen különb az enyém?!

Mért nem vezet e téren bennünket is az az elv, a mi az asszonyokat a ruházatkodásban? Legyen olyan az én szobám, s milyen másé ne legyen! És ez haszon volna a hazára; erős művészeti áramlatot teremtenének meg vele. Mert az iparművészet terén az egyéniség előtérbe lépése az alapja a nemzeti gazdaságnak. Nagy nemzetgazdasági tényező ez. Egy darab vasba beleviszi a kézmű iparos a maga talentumát s ekkor az előbb értéktelen vas megfizethetetlen. Minden művészetben izlés van s jövőnk, békénk, boldogságunk függ attól, hogy ezt a művészeti izlést belevigyük a tömeg lelkébe is!

És most komoly dolgot mondunk. Világszerte erős áramlat indult meg, mely szociális válság elé állítja majdan a világot. Ma össze van halmozva a töké; másfelől áll a nyers munka, melynek munkása ma csak gép és semmi más. A munkás lelkét kell megnemesíteni; ez az a munka, mely mindnyájunk feladata ma.

Mert legyen munkás, vagy király, szegény vagy dúsgazdag; minden embernek egyforma a lelke! Minden ember lelkének igényei vannak. A neki dobott koldus-alamizsnával nem tettünk eleget a lelkének. Lelekileg kell a munkást megnemesíteni s megtanítani, hogy keresse és találja meg az életben az igazi boldogságot!

Iparkodni kell a művészetet belevinni az iparba minden téren, minden áron. Minden munkás érezze egyéni szabadságát a munkában.

Nálunk sok a nemzeti nyers talentum s mégis ilyen hátra vagyunk művészeti érdeklődés, izlés és nevelés dolgában. Pedig minden nemzet nagysága művészete virágkorához van kapcsolva. Ezért volt nagy Egyiptom és Görögország; ezért volt hatalmas Olaszország a renaissance korában s ezért az ma Franciaország.

Bűn volna a nemzeti nyers erőt a nemzet hasznára fel nem használni. Mert minden elműlik: egy nem tűnik el soha, a művészeti alkotás. A művész alkotása évezredeké! Ezért örökhírűek a görög művészek, festők és szobrászok évezredek előtti alkotásai. A művészet örök hírét az idő le nem rongja, mert van benne valami isteni. Pompejit és Herkulánomot előntötte a tüzes láva és ime ma kőben, ércben, színekben megvannak az ottani művészet alkotásai. A művészet isteni része ellenáll még az elemeknek is a tűz se emésztheti fel s lelküket nemesít, országokat felemel. A ki ma nemzetének akar használni, az a művészi téren iparkodjék előkészíteni a haladást.

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utközben, kocsin, hajón, vasuton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

TÁVIRATOK.

A delegáció ülése.

Budapest, június 5. A magyar delegáció ma déli 12 órakor *Andrássy Gyula* gróf elnöklése alatt teljes ülést tartott. A delegátusok nagy számban jelentek meg a rövid ülésre, a melyen megjelent *Goluchovski* Agenor külügyminiszteren kívül a közös kormány minden tagja és azok kísérete.

Andrássy Gyula gróf megnyitván az ülést, napirendre került a hadügyi és tengerészeti költségvetés harmadszori olvasása.

A delegáció végleg elfogadta a költségvetéseket és ezzel a napirend ki is volt merítve.

Az elnök végül bejelentette, hogy az összeegyeztető hetes albizottság *Perczel Dezső* delegátust választotta meg elnökül és felkérte a bizottságot, hogy a két delegáció határozatainak összeegyeztetéséről tegyen jelentést a majdan összehívandó teljes ülésnek.

Ezzel az ülés véget ért.

Budapest, június 5. Az osztrák delegátusok ma ismét Budapestre érkeztek, s ma délután plenáris ülésen folytatták a *külügyi költségvetés* tárgyalását.

Az angol bur béke.

Dublin, június 5. Az „*Irish Independent*,” az ir liga lapja, a békéről írva, azt mondja, hogy az angolok diadala a *történelem legszegegyetesebb foltyja*, a melyet még csak Irország leigázása mul felül a gyalázatosságban.

London, június 5. *Kitchenert*, a ki eddig csak altábornok (lieutenant general) volt, tábornokká léptették elő.

Pretória, június 5. Fokföldi jelentések szerint ott a helyzet nagyon kielégítő. Napról-napra harcok jelentkeznek, hogy megadja magát.

London, június 5. A *Times* jelenti Pretóriából a hó 2-áról: A Vereenigingben összegyűlt burok a megbízottaknak a megadásról szóló okirat aláírására való felhatalmazását megelőzőleg kimondták *vereségük elismerését*. A hozott határozatban kijelentik, hogy csak azért egyeztek bele függetlenségük feladásába, mert

A magyar anyák egykor kardot adtak gyermekeik kezébe, hogy harcoljanak közös anyánkért, a hazáért. Most a művészet iránti szeretetre tanítsák meg a magyar nők gyermekeiket! A művészetet szerető szív nem lehet durva sem édes anyja, sem másik anyja, a haza iránt!

Nyujtson segédkezet mindenki a munkában, mely a szervezkedés, organizálás nagy munkája. Mert nincs addig teljes művészet, míg nincs pártoló közönség!

Ilyen műpártoló közönség nevelésére törekedjen a Nemzeti Szalon. Jár városról-városra. Sem nyuj neki ez mást, csak azt a lelki örömet, hogy az emberek lelkét tisztító művészeti mozgalmat a haza fiai részére csinálja. Ugyan vele, mint az anyja leányával — kit nem maga számára, de a boldogságnak nevel sok rüzködés árán!

Ime a „Nemzeti Szalon” már a *harmadik* tárlatát hozza le *Aradra*, hogy a művészek alkotásai mutassák a művészet gyönyörét. Ne csak Budapesten legyen képkiállítás, hanem Aradon is. Aradváros megkövetelheti, hogy kiegészítője legyen a fővárosi művészetnek. Hogy évenként a művészet zsenijeinek alkotásai is bejussanak itt mutatva, a kik szívükből, színeiket dolgoznak! Hogy ne csak az irodalom évi termését ismerjék: de láthassák évenkénti hatását is.

Arad város is nyujtson ehhez segédkezet. Fogadják méltóan *Aradon* a harmadik művészeti kiállítást, dicsőségére a magyar művészetnek és Arad derék közönségének!

az angol kormány kijelentette, hogy nem tárgyal tovább, hanem diktálja a feltételeket, továbbá mert tekintetbe vették a veszteségeket, a melyek úgy a burokat, mint az angolokat érték, mert belátták, hogy lehetetlen hadifogságba esett társaikat valaha visszakapniok és végül azért, hogy *fajuk fenmaradását biztosítsák*.

London, június 5. *Botha* néhány bur vezérrel *Európába utazik*, hogy gyűjtést indítson a bur családok érdekében. *Botha* kijelentette egy ujságíró előtt, hogy a békekötés napja *életének legboldogabb napja volt*.

London, június 5. Az alsóház tegnapi ülésén *Hicks-Beach* pénzügyminiszter azt is mondta hogy arról a kérdéstről, miként kell a transzváli bányákból befolyó államjövödelmekre nézve intézkedni, hogy azokból a hadiadósság egy részének kamatait fedezni lehessen, előbb tanácskozni kell.

Konstantinápoly, június 5. A szultán gratulált *Edvárd* királynak a béke megkötéséhez.

Az aradi képtárlat.

(A kiállító művészek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Az *aradi képtárlat* rendezése körülbelül be van fejezve: a kiállításra szánt 260 kép szép harmóniában függ az *aradi* polgári iskola dísz- és nagytermében.

A tárlaton a következő művészek állítanak ki képeket: *Zemplényi Tivadar*, *Aggházy Gyula*, *Koszkol Jenő*, *Büttner Helén*, *Kárpáti Rezső*, *Nadler Róbert*, *Ujházi Ferenc*, *Benes Pál*, *Déry Béla*, *Keményi Jenő*, *Markó Ernő*, *Kimnacb László*, *Szenes Fülöp*, *Konek Ida*, *Pörge Gergely*, *Honti László*, *Rubovics Márk*, *Tölgyessy Artur*, *Kaciány Ödön*, *Linek Lajos*, *Vaszary János*, *Kézdi-Kovács László*, *Tury Gyula*, *Telcs Ede*, *Glatz Oszkár*, *Kende István*, *Nagy Lázár*, *Csók István*, *Katona Nándor*, *Bruck Lajos*, *Munkácsy Mihály*, *Dudits Andor*, *Kardos Gyula*, *Fényes Adolf*, *Kalmár Elza*, *Écsi Ferenc József*, *Kann Gyula*, *Nyilassy Sándor*, *Szlányi Lajos*, *Poll Hugó*, *Zilzer Antal*, *Mannheimer Gusztáv*, *Tull Ödön*, *Vajda Zsigmond*, *Wickenburg István* gróf, *Nagy Zsiga*, *Kernstock Károly*, *Knopp Imre*, *Márk Lajos*, *Rippl Rónai József*, *Bosznay István*, *Stettka Gyula*, *Hegedüs László*, *Bruck Hermina*, *Tahy Antal*, *Ferenczy Károly*, *Mendlik Oszkár*, *Bachmann Károly*, *Kubinyi Sándor*, *Nagy Vilmos*, *Zichy Mihály*, *Zombory Lajos*, *Zeller Mihály*, *Istók János*, *Lakos Alfréd*; továbbá az aradi festők közül: *Urhegyi Alajos*, *Balla Frigyes* és *Barna Kálmán*.

A névsor még nem teljes, de már ebből is látható, hogy *Munkácsy* és *Zichy Mihály* lial élén az egész klasszikus és modern magyar művészet méltán van képviselve a tárlaton. Ekkora, ilyen kvalitású anyag, elmondható, még egyetlen vidéki tárlaton se volt. De ennek megfelelően, ugyilátszik, meglesz a tárlatnak nemcsak az erkölcsi, de az anyagi eredménye is, máris jelentkeztek egyes művásárlók, hogy maguknak képeket lefoglaljanak.

Holnap készen lesz az egész elrendezés és meglesz a katalógus is; holnap megtekintik az *aradi művészegyesület* vezető férfiai, szombaton pedig a *sajtó* képviselőinek mutatják be.

A tárlat megnyitása vasárnap délben pont tizenkét órakor lesz a polgári iskolában: erre az alkalomra a tárlat helyét izletes módon földiszítik. A tárlat megnyitásával kapcsolatos a *diszeladás*, a melyet *Zilahi Gyula* igazgató

szombaton rendez a nyári szinkörben, az Aradra érkező művészek tiszteletére. A diszeladás *Rózsa Miklós* alkalmi verses prólogját fogja *Gazdy Aranka* szavalni. A diszeladás szép színházi estnek ígérkezik.

A vernissage ra érkező fővárosi vendégek részint már holnap, részint szombat este érkeznek meg.

Rózsa Miklós dr. és *Rubovics Márk* ma tisztelegtek *Urbán Iván* főispán, *Institoris Kálmán* polgármester, *Csák Cyrjék* dr. rendfőnök, *Fábián László* nyug. főispán és *Barabás Béla* dr. országgyűlési képviselőnél, kik megígérték, hogy mindent el fognak követni a tárlat sikere érdekében.

Zilahi Gyula nyilt levele.

(A szinigazgató a közönséghez.)

Arad, június 5.

Zilahi Gyula, az aradi Nemzeti Színház igazgatója a következő nyilt levelet teszi közzé:

Nyilt le él az aradi közönséghez.

A szintársulat bemutatkozásával indult meg igazgatásom első havi működése, melynek célja nemcsak az volt, hogy a társulat egyes tagjai tehetségüket és képességüket kifejezésre juttassák, sem csupán az, hogy az összjáték mikéntjét, a kiállításra fektetett gondosságomat a nagyközönséggel megismertessem, hanem főként célja volt az, hogy a sajtó és a nagyközönség igaz és őszinte bírálatából meggyőződést szerezzek arról, hogy annak jogos igénye, jogos követelménye a színház vezetésével, a szereplő színészekkel, a műsorral, a kiállítással szemben ki van-e elégitve vagy sem hol és miben szükséges a változtatás, a kiegészítés, a pótlás.

Ez volt a téli színház egy hónapi szezonjának rendeltetése. A nagyközönség megértette az igaz ügy iránti lelkesedésemet, megértette tiszta intencióimat és bár nem számítottam ez egy havi szezonban semmiféle anyagi sikerre, azt tapasztaltam, hogy *várakozásomon felül támogatta* a nagyközönség vállalkozásomat. Az opera, a társadalmi vigjáték, az operette, a délutáni előadások és különösen az ifjusági előadások látogatottsága bármely téli szezon forgalmát ütötte meg és ez az, mely arra késztet, hogy a nagyközönségnek ez első havi próbaműködés után *legőszintébb köszönetemnek kifejezést adjak*.

Ezzel kapcsolatban azt hiszem megnyugtatót szolgáltatott azon téves alapon nyugvó hiressztelésekkel szemben is, mintha a nagyközönség hátat fordított volna nekem és az igazgatásom alatt álló társulatnak. Ennek ellenkezőjét a szavak helyett legvilágosabban tünteti fel a pénztári könyv, a könyvvezetés, mely a bevételek oly összegét tünteti föl, minőt nyári szezonban, kőszínházban tartott előadások mellett a vidék egy színháza sem képes kimutatni, tehát a leglényesebb anyagi eredményt igazolja:

Nagyon jól esik különben a közönség köréből egyeseknek azon panaszkodása, hogy az anyagi eredmény ennek dacára csekély, de azt hiszem, ha én nem találok okot a panaszra, ha én a bevételekből kötelezettségeimnek a várossal, a szintársulatom minden egyes tagjával szemben pontosan meg tudok felelni, akkor nincs és nem is lehet baj, és nem lehet a nagy közönség részvétlenségéről panaszkodni, annál kevésbé, mert az ily alaptalan panasz a fővárosi hírlapokba is kerül és oda fajul, mint-ha köztem és a nagy közönség közti harmónia megzavarodott volna, mintha én anyagiakban

Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

zavart szenvednék és mintha én kötelezettségimnek épen a pártolás hiánya folytán eleget tenni nem tudnék. Ez egyéni önérvényesítésem és művészi becsületemet mélyen érintené.

Az igaz tények tehát mások és jól esik most már tapasztalatok után magamnak is megerősítenem azt, amit az aradi nagy közönség színügy pártolásáról az egész ország hirdet.

Az egy hónapi működésből megértettem, hogy milyen irányban kell működöm és igazgatnom, mit és hol kell kiegészítenem és pótolnom és a már eddig is tanúsított jóindulatot csak úgy akarom kiérdemelni, hogy minden tőlem telhetőt el fogok követni arra, hogy a nagy szezon már első napján a nagy közönség színházát méltán nevezhesse Nemzeti színháznak, hogy megvalósuljanak azok az ideálok, azok az eszmék, melyeket keblemben tápláltam, gondolataimban erősítettem akkor, amikor ama kitüntető bizalomnak részese lettem, hogy az aradi színházat vezetésemre bízták.

A nagy közönség további szíves jó indulatába magamat ajánlva

Zilahy Gyula.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Pillangó kisasszony, színmű; Az erősebb, paszaztdrámá.

Szombat: Faust, opera.

* **Gésák.** A világhódító angol operettek utódörje, a *Gésák* hozott tarka életet a nyári színház köré ma este. A tea-dalokra és a japán-angol szerelmi barátokozásra meglehetősen kíváncsi volt a közönség, mely a sétára csalogató, idő dacára is szépen benépesítette a nézőteret. Sok ambícióról és nagy igyekezetről beszélt a gondos rendezés, a pompás diszletek és a szövegkönyv teljes lejátssza. Most láttuk először a szép operettet egészében Aradon. Vuncsi és Juliette kettősét, a tengerészek tercetjét és az utolsó felvonás kvartettjét ujdonságként fogadta a közönség. A mi azonban a darab jellegét adja: a tánc, ugyszólván hiányzott, vagy ha meg is volt, nem tánc volt, az egy Polgárát kivéve. Mimóza szerepét *Zilahiné* Singhoffer Vilma játszotta. Sok tapsot kapott, meg is ismételtették dalait, de azért nagyobb sikere is volt már az aradi színházban, az elvitathatatlan. Ott, ahol drámai erőre, színezésre volt szükség, fényesen megállotta helyét, de a sajátos beszélve éneklő részeket, az exotikus muzsika monoton részeiben vibráló finomságokat nem tudta kiaknázni. Lehet, hogy még nagyon is fülünkben cseng Halton asszonynak csodálatos éneke. *Haller* Irma, mint *Rolli-Polli* elegáns, sikkos és kedves volt, s még inkább az első felvonás Mollyjában. A közönség szívesen tapsolta s elnézte neki, hogy a táncot „elbicceli.” *Polgár* Sándor, akit a rendezésért feltétlen elismerés illet, pompás Vuncsi volt, amivel különben nem mondunk újságot. *Reginaldot* *Békéssy* Gyula játszotta s úgy daliás megjelenése, mint zongor, szép hangja megkapta azt, aki látta, hallotta. *Répássy* Gusztó Juliette szerepében a francia sikrőről énekelte, hogy jobban kitűnjék, mennyire nem sikerült neki magának sikkesnek lennie. *Ügyes* Imári márkj volt *Sarkadi*, aki rögtönzéseivel is hatott. *Bojczy* szép hangjával, és kisebb szerepében *B. Szabó*; *Orbán* Árpád a lelkiismeretes karmester, valamint a többiek is jó estét szereztek a közönségnek. (L—y.)

* Az aradi színtársulatról a *P. H.* mai számában a következő sorokat olvassuk: *Zilahy* Gyula a napokban fejezte be működését a téli színházban fényes erkölcsi és anyagi sikerrel. Június hó 1-én a nyári színházban kezdte meg előadásait *Herceg* Ferenc regényes színművel, a *Balaton* regével. A darab nagy sikert

aratott. A közönség egyáltalán nagyon kedveli a társulatot és *Zilahy* igazgatót, aki teljesen beváltotta annak idején tett ígéretét. A színügyi bizottság legközelebb köszönetet fog szavazni *Zilahy* igazgatónak az aradi színház fölvirágztatása körül szerzett érdemeiért. A nyári műsor igen változatos. Legközelebb megkezdődnek a vendégszereplések, melynek során *Hege* Gyula, *Ujházi* Ede, *Fáy* Szeréna, *Pálmay* Ilka és *Küry* Klára fognak játszani Aradon. *Zilahy* igazgató megszerezte az összes fővárosi ujdonságokat, melyek még a nyár folyamán bemutatásra kerülnek.

* **A Pillangó kisasszony** holnapi, pénteki előadásán alkalmat lesz a közönségnek gyönyörködni azon előfüggönydiszen, amelyet *Kovács* János egyetemi tanár világhírű utja alkalmával *Ispahánban* fedezett fel és vásárolt meg *Zilahy* Gyula részére. Az igazgató egyáltalában azon van, hogy előadásai külsőségeiben is mindenkor fényesek legyenek. Megérdemli a figyelmet annak a japáni szobának díszlete, melyet eredeti japán minta után *Végh*, a színház festője festett. Sok érdeklődő jár napok óta a festőterembe, hogy az ott készülő pompás díszleteket megsejmelje.

* **Szendrey új színtársulata.** *Szendrey* Mihály újjászervezett színtársulata, amely nyolcvan főből áll, augusztus harmincadikán érkezik Pozsonyba. Az előadásokat szeptember elsején kezdik meg. Az első hat műsora: *Lili*, *Zsába*, *San Toy*, *Trubadour*, *Cyrano de Bergerac*.

A kasszafűró orvos.

(Tomka Samu dr. ügye a bíróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 5.

Ez év januárjában dr. *Tomka* Samu fővárosi orvos öngyilkossá lett. A jómódu, sőt vagyonos embernek a kapzsisága okozta vesztés a börtön elől kellett a halálba menekülnie. Pénzét, értékpapirjait biztosította a Trieszti-biztosítótársaságnál 192,000 koronára s hogy ezzel a summával gazdagodjék, furfangosan „önbetörést” rendezett a lakásán. De turpissága kitudódott és semhoggy becsukják, meghalt.

A büntető igazságszolgáltatás így nem sujtathott le dr. *Tomkára*, de elfogták Bécsben lakó testvérét, *Marót* Sándort, aki a megkísérelt csalásban büntetésül szegődött. Az ellopottnak jelzett értékpapirokat ugyanis együtt adták el Bécsben s azok 150,000 koronányi értékét is *Marótnál* találták meg, akit Budapestre hozta. *Marót* Sándor vád alá helyezték. A bűnügy tárgyalást mára tüzték ki ellene a budapesti törvényszéknél dr. *Agorasztó* bíró elnöklésével. A ritka érdekességű tárgyaláson dr. *Daróczy* királyi ügyész képviseli a közbírádat, jelen van sértettként a „Trieszti” képviselője, továbbá *Dr. Tomkáné* is jogi képviselőjével, dr. *Pollák* Illéssel. A börtönből elővezetett vádlottat dr. *Friedmann* Bernát védi.

(Az önbetörés története.)

A betörés, mely dr. *Tomka* lakásán történt volna, abban az időben esett volna meg, amikor az orvos és neje a múlt télen, 1901. decemberében Bädenben mulattak. Onnan 1902. január 6-án jöttek meg s lakásukat kifosztva találták, a pénzszekrény, melyben ékszer és 100,000 korona értékpapirnak kellett lennie, kifurva volt. Össze-visszatörve voltak a képek és butorok is. Dr. *Tomka* az esetről jelentést tett a rendőrségnek, mely — a vádhatározat szerint — a következőket állapította meg: Elutazása előtt *Tomka* még a cselédjét is elküldte, teljesen őrizetlenül hagyva a lakását. De mindene biztosítva volt s ez volt a fő.

Dr. *Tomka*, aki vagyontalanul kezdte orvosi praxisát, *Amberg* Adéllal kötött házasságakor 100,000 korona hozományt kapott. Pénz és értékpapir volt az, az utóbbiakat otthon tartotta pénzszekrényében. Alighogy 1900. októberében a biztosítást megkötötte, rosszban kezdett sántikálni. Cselédei észrevették, hogy két hónapon keresztül naponta bezárkózott és folyvást manipulált valamit a pénzszekrényé körül. Ugyanez időben egy borbélyllyal beszélve,

feltűnően érdeklődött az iránt, mint kell az álszakált viselni s hol lehet egy olyant vásárolni.

Az, hogy Bädenbe utazott, csak ürügy volt rég kieselt terve végrehajtására. A fűrdőből *Tomka* dr. titkon Bécsbe ment december 29-én s ott a hazuról magával vitt értékpapirokat az Angol-bankban 80.000 koronáért eladta. A mint később igazolták *Stix* János, *Lövy* Frigyes és *Heimler* Róbert tanuk, álszakált viselt akkor *Tomka* dr. és „Blau” nevet használt. De felismerték a nyomozás során arcképéről. Mindenben segítségére volt bécsi testvére, *Marót* Sándor, ennél maradt a pénze is, 150.000 korona.

Mikor a megerősödött gyanu után ennyire haladt a nyomozás, a budapesti rendőrség 1902. január 11-én felszólította *Tomka* dr.-t, hogy azonnal menjen Bécsbe, ott várja már *Bérczy* Béla budapesti rendőrkapitány. Nyilván sejtette, hol tart s noha megígérte az odautazást, nem tette meg, hanem kétségbeesésében levette magát egy ház negyedik emeletéről és szörnyet halt. Erre aztán csak *Marót* tartóztatták le, a kinek bűnössége szintén nyilvánvaló volt.

(Tomka dr. özvegye.)

A mai tárgyaláson, miután *Agorasztó* dr. elnök konstataálta a megidézettek jelenlétét, a bizonyítás előtt előterjesztéssel éltek a felek.

Daróczy ügyész ellenezte, hogy özvegy *Tomkáné*, mint perfél vegyen részt a tárgyaláson. Kiderítette ugyanis a vizsgálat, hogy *Tomka* dr. a bűnös s így nevében nem szerepelhet a felesége panaszosként.

Friedmann védő is e nézetben van, mert bizonyos, hogy *Tomka* dr.-nak, ha élne, a vádlottak padján lenne a helye.

Pollák Illés dr. *Tomkáné* ügyvédje, nem érti, miért akarja a közbírádó utját állni az igazság kiderülésének. Ellenben azt igenis érti, hogy a védőnek kellemetlen az ő jeleléte. Mert a Bécsben lefoglalt 150.000 korona nem a *Maróté*, hanem az özvegyé. A bűnpört egy láthatatlan kéz intézte eddig, meg kell engedni tehát, hogy az objektív igazság napfényre jöjjön. Csodálja azt is, hogy a közbírádó *Tomka* dr.-ról úgy beszélt, mintha egy élitelt ember lenne, pedig egy halottról úgy beszélni, mintha él is ítéltek volna, nem lehet. Kéri, hogy engedjenek neki a tárgyalásra befolyást, mert be fogja bizonyítani, hogy *Marót* a 150.000 koronát az özvegytől elsikkasztani akarja.

A bíróság visszavonult s rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy *Tomkánénak* befolyást enged a tárgyalásra, mert az ő pénzéről — a hozományról — van szó. Erre kezdetét vette a vádlott kihallgatása.

(A vádlott.)

Marót Sándor, a vádlott, bécsi kereskedő, 40 éves, nős és családost. Multját — a bíróság határozata szerint — homály fedi.

Elnök: Volt-e büntetve?

— Nem.

— Hát most bűnösnek érzi magát?

— Nem.

— Nemde, ön testvére *Tomka* dr.-nak?

— Igen, testvérem volt.

— Mondja el, mint került ön a bűnpörbe?

Vádlott: Fivérem 1901. elején feljött Bécscsön. Azt mondtam neki: Minek az neked, hisz kaptál hozományt. Nem akartam teljesíteni a kérését, de aztán mégis megadtam neki a kölcsönt arra, hogy azt mondta, teljes fedezetet ad értékpapirokban.

— Miért fordult dr. *Tomka* önhöz, mikor neki volt pénze a takarékbán s vehetett onnan?

— En kérdeztem is tőle, hogy minek neki a pénz, de ő azt felelte, ne törődjek vele.

— Ne azt mondja, hogy ő mit válaszolt, hanem arra feleljen, miért kellett neki önhöz fordulni?

— Azt gondolom, hogy a felesége miatt nem akart a saját pénzéhez nyulni.

— Mivel bizonyíthatja, hogy aztán adott is neki pénzt?

— Fivérem 1901. április 24-én jött Bécsbe. Engem magához hivatott az Union-szállóba, a hol egy negyedik emeleti egyforintos szobában lakott. Előállt azzal, hogy nagy szüksége van a pénzre. Mivel fedezetet csakugyan adott értékpapirokban, belementem a dologba. Írtam rögtön a *Sommer*-cégnek, melynél értékpapirjaim voltak. Megkapta azokat s reájok 70 000 koronát vett fel a *Länderbank*tól.

— Mit tett dr. Tomka a pénzzel?
 — Arról semmit se tudok.
 — Önök nemcsak testvérek voltak, de aból követték, hogy pénzt odaadta neki, bizalmasak is egymáshoz. És mégsem tudná?
 — Egy jó üzletről beszélt csupán.
 — Mi történt később.
 — 100.000 koronányi értékpapírja volt nálam 1901 őszén. Ugy december 15 ike táján ismét Bécsbe jött öcsém s kért, hogy adjam oda az értékpapírjait, a mivel pedig tartozik, megfizeti 1902 januárjának közepéig.
 — És kiadta az értékpapírjait?
 — Igen, arra a néhány napra.
 — Mit mondott arról hová tette a 85.000 koronát, a mit neki annak idején kölcsön adott?
 — Nem tudom, hogy hová tette.
 — Hát csak úgy nyakára hágott volna e nagy summának 3-4 hónap alatt?
 — Azt mondta értékpapírokat vásárolt.
 A vádlott váltig erősíti, hogy neki nem volt tudomása dr. Tomka bűnös szándékáról.
 Elnök: Ön azzal védekezett, hogy a mikor dr. Tomka utoljára Bécsben járt, egy *lepecsételt levelet* kapott tőle.
 — Igen, azzal az utasítással, hogy azt csak 1902. január 6-án bontsam fel.
 — És így cselekedett?
 — Igen.
 — Mi volt abban a levélben?
 — Fivérem körülbelül szösz szerint ezt írta: „Vagyonomat elvesztettem a börzén. Ezért merész lépésre határoztam el magamat. *Betörést színeltem a lakásomon.*“
 — Hol ez a levél?
 — Nincs meg, eltéptem.
 A bíróság ezt mesének tartja, mert nézete az, hogy ezt a kényes tartalmu levelet, ha csakugyan létezett volna, Marót megőrizte volna. Marót ragaszkodik ahhoz, hogy a Bécsben bírói letétben levő 150.000 koronából 85.000 korona az övé. Ezért ott az özvagygyel pörben áll.
 A tárgyalás tart s mivel vagy 20 tanu van, ma nem is volt ítélet.

„Versteigerungsamt“

(A kereskedők veszedelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 5.

Ez a neve Bécs város legujabb intézményének, a mely intézménnyel jó lesz, ha a vidéki magyar kereskedő-világ is eleve megismerkedik.

Ez az intézmény a császárváros kereskedőinek óhajására létesült s bárha csak nemrég adatott át rendeltetésének, ma már gyűlölt intézmény és a kereskedelmi körök saját létérdekeiket látván veszélyeztetve főnállásában, a kétségbeesettebb küzdelemmel munkálának megszüntetésén.

Az intézmény célja: a koronkint rendezett árveréseken értékesíteni azokat az árukat, a melyek huzamosabb időn át eladatlanul hevernek az egyes üzletekben, szezoncikkeket, a melyek a szezon alatt nem keltek el, vagy végül értékesíteni oly árukat, a melyek megrendelésre készültek, de a melyeket a megrendelők át nem vettek.

Az intézménynek fentebb körülírt célja igen szép és üdvös lenne, csak hogy a bécsi kereskedelmi körök rájöttek arra, hogy ezzel az intézménnyel a legrutabb visszaélések történnek, amennyiben ma már állandó árverés tartatik az intézet pazar termeiben oly árukból, amelyek nem hevertek sehoh, a szezonról vissza nem maradtak, még csak a megrendelők sem hagyták vissza, hanem tisztán e célra gyárilag készült selejtes kurrens-áruk, a melyek e mellett az érdekelt üzerek részéről felfogadott ál-árverelők által értéküket meghaladó áron adatnak el az elvakított közönségnek.

A bécsi „Versteigerungsamt“-hoz hasonló intézmény létesítésének eszméjével nálunk is foglalkoznak, s ez az egyetlen ok, amiért itt a bécsi árverési csarnokról szólunk, amely egy-

előre csak az ottani kereskedelmi körök érdekeit sérti. Ugy értesülünk, hogy Budapesten a Ferencvárosban épülő új kir. zálogház szomszédságában készülnek felállítani a bécsi mintájú árverési csarnokot; a mienket azonban jóval nagyobb szabásúnak tervezik, mert a *vidék kereskedőit* is bele akarják vonni.

Jó lenne, ha a mi kereskedőink okolnának a bécsi példán és a bécsi tapasztalatokon s vagy arra kérnék meg a kereskedelmi kormányt, hogy ne engedje meg az árverési csarnok felállítását, vagy arra, hogy ismervén immár a keretet, amelyben a visszaélések mozognak, valamely alkalmas intézkedéssel vessen előre gátat a hasonló üzelmekre való törekvéseknek.

Ugy értesülünk, hogy egy némely ipartestület már fáradozik is azon, hogy a bécsi állapotokról tüzetes információkat szerezzen s azokat a kereskedelmi miniszter tudomására hozza, aki ily módon előzetes intézkedésekkel akadályozhatja meg az esetleges megkísérlendő visszaéléseket.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi polgári lövész-egylet vasárnap, június 8-ikán délután 5 órakor a lövőde helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Felkérnek az egylet tagjai, hogy ezen rendkívüli közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

Viharos közgyűlés az aradi orvos-szövetségben.

(Az inkriminált narkozis.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Az országos orvosszövetség aradi közgyűlésén módfelelt heves vitát keltett az orvosi gyakorlat egy kérdése, amely Aradon merült föl. Megtörtént ugyanis, hogy egy aradi fogtechnikus, a mikor pácienseit narkotizálni kellett, egy aradi orvost hívott meg és vele végeztette ezt a száj-üri műtetet. A közgyűlés kimondta, hogy az orvosnak ez a segédkezése *nem fér össze az orvosi hivatással.* Mellesleg szólva, ez a fölfogás meglehetősen elfogult; ha fogtechnikus olyan műtet elvégzésére, amelyre ő nincs feljogosítva, orvost kér föl, s az elvégzi, ebben senki se láthat olyasmit, ami akár a tisztességgel, akár az orvosi hivatás méltóságával összeütközésbe kerülne.

A közgyűlést, amelyen ezt interpelláció tárgyává tették, ma délután hat órakor Posgay Lajos dr. főorvos elnöklésével tartották meg.

A közgyűlést megelőző legutóbbi választmányi ülésen szóvá tették, hogy *Morgenstern* Gyula aradi fogtechnikus, a mikor valakinél narkozisra van szüksége, *Keppich* Jakab dr. orvost hívja meg, aki a narkozist el is végzi. A választmány kimondta, hogy ezt *Keppichnek nincs jogában elvégezni.* Ezt az ügyet szóvá tették a közgyűlésen, a melyen az heves vitát provokált. Sokan szólaltak föl amellet, hogy *Keppich* dr.-nak igenis joga van a fogtechnikusnak ebben segédkezni; mivel — mondták — az nem vág se a becsületbe, se a tisztességbe, ha az orvost valaki, aki különben tisztességes ember, műtet elvégzésre kéri föl, s az orvos ezt elvégzi. Mások ellene szólaltak föl, azt hozván föl, hogy ez a dolog az orvosi kar általános érdekeibe ütközik, s ezért nem engedhető meg.

A vita vége szavazás volt. A közgyűlés többsége kimondta, hogy *Keppich* dr.-nak *nincs jogában a fogtechnikus részére narkozist végezni.* A jelenlevő *Keppich* Jakab dr. bejelentette, hogy a határozatot *megfelelbbesi az országos községügyi tanácshoz.*

Ezután *Löwinger* Miksa dr., a fiókszövetség titkára olvasta föl szépen, szakszerűséggel szerkesztett, s az elmúlt évi működést felölelő évi jelentését, majd *Lakatos* Izidor dr. pénztáros tett jelentést. Mindkét jelentést tudomásul vették.

A jelentéseket a tisztujítás követte. A tisztikar újra a régi maradt, és pedig: *elnök*: Posgay Lajos dr., *alelnökök*: *Parecz* Gyula dr., *Vas* Sándor dr., *titkár*: *Löwinger* Miksa dr., *pénztáros*: *Lakatos* Izidor dr. *Választmányi tagok*: *Brück* Gyula dr., *Issekutz* László dr., *Kabdebo* János dr., *Keppich* Jakab dr., *Kiss* Dávid dr., *Werner* Imre dr. *póttagok*: *Bácskay* Béla dr. és *Herz* Andor dr.

A közgyűlésen jelen voltak: *Posgay* Lajos dr. *elnök*, *Vas* Sándor, *Löwinger* Miksa, *Lakatos* Izidor, *Issekutz* László, *Kronstein* Vilmos, *Tisch* Mór, *Kis* Dávid, *Fleischer* Samu, *Werner* Imre, *Herz* Andor, *Székely* Inigó, *Keppich* Jakab, *Singer* János, *Brück* Gyula, *Polonyi* Jenő, *Hermann* Ignác, *Kabdebo* János, *Horváth* Kornél, *Fényes* Samu, *Uttvös* Dániel és *Schreiber* Vilmos doktorok.

Öngyilkos honvédszázados.

(Betegség miatt a halálba.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Megrendítő eset történt tegnap délután Debrecenben. Az ottani 3. honvédszázados tisztikarának egyik közismert, rokonszenvenek s szeretetnek örvendő tagja, *Schneller* Károly százados, agyonlőtte magát s azonnal meghalt.

Amilyen váratlan volt a halála, époly megdöbbenést és részvétet keltett nemcsak bajtársai, de a polgárság körében is, Majdnem negyedszázada, hogy Debrecenben lakik *Schneller* százados és amilyen jó bajtárs, époly családapája is volt, ki szeretettel csüggött hozzátartozóin.

Schneller öngyilkossága amilyen váratlan, époly érthetetlen. A 60 éves ember boldog családi életet élt, rendezett anyagi viszonyok között volt s mint katonatiszt, pontosan, lelkiismeretesen s becsületesen felelt meg kötelezettségeinek. Pillanat szülte az öngyilkosság eszméjét *Schneller* Károlyban, mert még tegnap reggel is a legvidá.nabb hangulatban lovagolt ki az erdőbe. Mindenki, tisztársai, gyászoló családja keresik, kutatják tettének okát, de határozottan senki sem tudja.

Az öngyilkos százados, *Schneller* Károly, tegnap reggel a legjobb kedvvel ment a honvéd kaszárnyába, hol elvégezte dolgait. Délben hazatért családjához ebédelni. *Schneller* közel lakik a honvéd kaszárnyához, a Péterfia-utca 80 számú házban, mely egyik tisztársának, *Bán* századosnak a tulajdona, ki szintén ott lakik. Az ebéd ideje, mint rendesen, kedélyes hangulatban telt el. Sokáig beszélgetett még *Schneller* családjával, majd három óra előtt főfájásról panaszkodott és visszavonult szobájába, kérve családját, ne háborgassák, mert kissé pi-henni akar.

Alig hogy belépett szobájába, lövés dördült el, majd még egy második, s egy harmadik lövés hallatszott. *Schneller* Károly szobájában 11 mm. revolverével agyonlőtte magát. A tükröt az asztalra tette, eléje állott s háromszor egymás után lőtt a halántékába, a nagy kaliberű forgópisztolyból. Családja rémülten sietett szobájába, ugyszintén *Bán* százados is. *Schneller* a földön feküdt nagy vértócsában.

Bán százados látva mi történt, maga futott a szomszéd bábaképzőintézetbe orvosért, a honnan dr. *Strelinger* sietett át, de nem segíthetett, mert *Schneller* százados már halott volt. A kaszárnyába is hírül vitték az öngyilkossá-

got, ahonnan is átsietett az ezredorvos, de ő is csak a halált konstatálhatta. Az ezredparancsnokság kiküldöttéi Pápay százados s Szarka főhadnagy rövid idő alatt szintén megérkeztek s felvették a szokásos jegyzőkönyvet.

Az öngyilkos semmiféle irást nem hagyott hátra. Azt hiszik, hogy betegség miatt vált meg az élettől. Az ezredparancsnokság intézkedésére a holttestet a honvéd kórházba szállították boncolás végett s onnan is temetik el.

TANÜGY.

(—) Uj iskola. Sága és Poltura külvárosok központján, mint ismeretes, elemi iskolát és óvodát épít a város. Az épületre hétfőn délelőtt 10 órakor tartja meg az árlejtést a gazdasági szék.

A becsapott após.

(Hamisított takarékpénztári könyv.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Mulatságos bűnügy foglalkoztatja a budapesti államrendőrséget. B. Ferenc budai háztulajdonos a panaszos s a kit fejelentett, az a tulajdon veje, K. József gyári hivatalnok. A panasz kerek ezer forint körül forog. Részletei a következők:

B. Adél, a háztulajdonos igen csinos képű fiatal leánya naponként átjárt a pesti oldalra, a zenedébe. A villanyoson ismerkedett meg K. Józseffel, egy csapodár hivatalnokkal. A fiatal leány irult-pirult, a mikor K. József egy alkalommal megszólította, de felelt s utóbb úgy fölmelegedett a szaporaszavu, szőke bajszu legény mellett, hogy azóta mindennap találkoztak. Talán két hónapig érintkeztek így titokban, amikor a fiatal ember megbetegedett. A leány néhány napig várta, hogy szerelmese mutatkozzék, utóbb azonban annyira nyugtalanodott a fiu elmaradása miatt, hogy — elment a lakására. Amde óvatosan elvitte magával a cselédjüket is. Mi sem természetesebb, hogy másnap a budai ház minden cselédje tudta már, hogy a háziurék kisasszonya tilosba jár s harmadnap a leány apjának is besúgták a dolgokat. A zordon szívű apa leánya nem mehetett többé egyedül az utcára. Szerelmese fölgögyült s mert napokig nem látta a leányt, merészen bekopogtatott az apához s megkérte Adél kezét.

— Jól van — felelte az apa — tudom, hogy a lányom szereti magát. Feleségül veheti. Hozományt nem adok vele, de könnyelmű eladósodott fráternek nem adom oda. Jó volna ugy-e a halálom után elpredálni az asszony vagyonyát?

A fiu bánatosan ment el a leányék lakásáról. Tele van adóssággal, Adél nem lehet az övé.

Elmenőben valaminő lapot mutatott a leánynak. Abban üzenettek aztán egymásnak. Végül találkoztak is, persze megint csak titokban — a fiu lakásán.

Másnap K. József örömtől sugárzó arccal állított be apósához. Kezében tizezer koronás takarékpénztári könyvet lobogtatott:

— Ime, a vagyonom.

— Az após, aki hetek óta nézte leánya fájdalmas sóhajtásait, mit tehetett egyebet, — beadta a derekát.

Mult vasárnap volt a fiatalok esküvője. A kérges szívű apa beváltotta fenyegetését, oda adta a leányát, de nem adott vele egy fillér hozományt sem. Az esküvő után a vő a vendégek fülehallatára megkéri a gazdag háziurat:

— Nem akarok kivenni a takarékpénztárból pénzt s ma vasárnap lévén, ha akarnék,

sem tudok. Adjon csak ezer forint kölcsönt, itt hagyom magánál a könyvecskét.

A fiatalok még aznap nászutra indultak. Tegnap visszaérkeztek Budapestre. Az apa ma sem lágyult még meg. Kérte az ezer forintját.

— Nincs, felelte a veje.

— Akkor hát kiveszem a takarékkönyvecskéből!

Menten elment a bankba — de a könyvecske hamis volt. Tíz koronát tettek be rá s aztán a 10-hez három nullát s a szövegbe az ezer szócskát irták hozzá. Az esetet a bank jelentette be a rendőrségnek. Az após tombolt dühében, amikor előállították.

— A vőm hamisította, az a gazember. Csukják le!

Egy órával később a detektívek elhozták K. Józsefet is. De vele jött a felesége is. Az após majd hogy rá nem vetette magát dühében. Most megszólalt a fiatal asszonyka:

— Kérem, kapitány ur, az uram ártatlan. A könyvet én hamisítottam... mert a papa nem akart másként hozzáadni Józsihoz...

Az imént még komoly arcok kiderültek. Mosolygott a kapitány, az irnoka, a detektívek a följelentő bank tisztviselője, csupán az após dühöngött a pénze után s a fiatalok szepegték — az esetleges büntetés miatt.

Mivelhogy az okirathamisítás hivatalból üldözendő cselekmény, a hamisítás az asszonykát a törvényszék elé juttatja. De valószínű, hogy csak igen kicsiny pénzbüntetéssel fogják sújtani.

Az aradi lövész-egyesület reformtervei.

(A nagyközönség és a városliget.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Az aradi polgári lövészegyesület új, az ediginél is intenzívebb működését, s az aradi városliget fejlesztésének új korszakát jelenti az a rendkívüli közgyűlés, a melyet e hó 8-án, vasárnap délután három órára hívott össze a lövészegyesület elnöksége.

A gyűlés tárgya, mint értesülünk, az aradi társadalom öt vezető emberének, a kik nagyobb részben husz-huszonöt éve tagjai a lövészegyesületnek, annak disztagjaivá való megválasztása. A disztagok megválasztása nem jelenti egyszerűen az arra érdemesek megtiszteltetését, hanem kapcsolatos azzal a tevékenységgel, a melyet a lövészegyesület Arad legszebb közhelyének, a városligetnek érdekében készűl kifejtetni.

Tudvalevő, hogy az aradi közönség a legutóbbi években nem keresi föl a ligetet oly szép számmal, a mint azt ez megérdemelné: s főképen nincsen ez arányban azzal az áldozatokkal, a melyeket a lövészegyesület a városliget érdekében hoz. A liget fenntartása évente háromezer koronájába kerül a lövészegyesületnek; erre kap a várostól kétezer koronát; a hátralevő ezer koronának csak kis része térül meg a ligetben rendezett nyári mulatságok percentjeiből.

Hogy mi módon fogják a ligetet a közönség számára vonzóbbá tenni, az a rendkívüli közgyűlést követő idők dolga. Mindenesetre jelentős lépés lesz a liget történetében három év múlva: 1905-ben, a mikor az ó-temetőnek megszűnik a temető jellege. 1875-ben szüntették be a temetkezést az ó-temetőben, s három év múlva letelik a harminc év, a mely a halottak átköltöztetésére volt fenntartva. A temető területet, kellő átalakítás és fásítás után, miután a közben fekvő Atzél Péter-féle telket

már előbb megvette a város, ezzel együtt a városligethez csatolják, a melylyel ezután olyan nagy üdülőhelye lesz Aradnak, a minő egy vidéki városnak sincs.

Fölmerült az a terv is, hogy a ligetben a hét egy napján a katonazenekar által térzenét kellene adni, a melyet a közönség belépő-díj nélkül hallgathasson meg.

MULATSÁGOK.

(=) A könyvnyomdászok júniálisa. Június 15-én a Csála öreg fái hangos vidám mulatozásnak lesznek tanúi. Az aradi könyvnyomdászok szakegyesülete tartja nyári mulatságát, melyről már több ízben megemlékeztünk. A buzgó rendezőség minden nap talál valami újat, hogy a közönség érdeklődését megnyerje. Az idén divatba jött lovasbandérium kíséret az erdőbe való kivonulásnál, mely fél 9-kor délelőtt lesz, itt sem fog elmaradni, a lovasok nyomdászok lesznek s impozáns díszmagyart fognak viselni. A 33-ik gyalogezred zenekara és egy népzenekar s a 300 tagú rendezőség lesz a kíséret. Künn az erdőben a délelőttöt a kivonulók legnagyobbbrészt a díszítések elrendezésével töltik, mert nagyarányúnak tervezik a mulatságot. A tánckör szépen, izlésesen lesz felgalyazva, emelni fogja az elrendezést a világitás készüléke, mely nappali fényt van hivatva az est beálltával az erdőben terjeszteni. A hölgyek irányában ugyancsak figyelmesek a rendezők, már maga az, hogy a legbuzgóbb táncos aranyórát kap, eleve kizárja a petrezselyemámulást, bár a nyomdászok tiltakoznak az ellen, mintha az ő mulatságaikon valaha valaki rosszul mulatott volna. A tömeges fényképszótagatás is eredeti ötlet, az összes résztvevők belekerülnek egy nagy csoportba a szép nap emlékeztetőjéül. A pazar konfetti és a tűzijáték nagy arányaival akar a megszokottság keretéből kiemelkedni. A népies szórakozások délután két órakor kezdődnek, négykor meg a tánc, mely éjjelig fog tartani. A mulatság tiszta jövedelmét jótékony célra: a tüdőbetegék szanatóriuma javára fordítják s már magában véve ez is megérdemli a közönség legmelegebb pártfogását.

Két aradi palota terve.

(A szabadkőművesek háza és az új tanítóképző.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Aradvárosa legközelebb két szép palotával fog szaporodni: egyiket az „Összetartás” aradi szabadkőműves páholy építteti, a másikat pedig a tanítóképző intézet számára a vallás- és közoktatásügyi miniszter. A tervbe vett két palota telke ügyében a közlekedésügyi bizottság tegnap délután helyszíni szemlét tartott.

Az a telek, melyet a szabadkőművesek kértek palotájuk és közparkjuk számára, a szakiskolával szemben, a védgát mellett terület s szabálytalan, egyik sarkában kinyuló négy-szöveget képez. Egy szomszédos telek-tulajdonos, kinek ugyancsak szabálytalan telke van azt az ajánlatot tette a városnak, hogy a szabadkőműves páholy által kért, valamint az ő saját területe az Erzsébet királyné-köruttra merőlegesen álló határvonallal választassék el s így mind a két telek szabályos téglalakúvá válik. Mind a két terület annyit nyer egyik sarkában így, amennyit a másik sarkából elveszít.

A bizottság, mely Varjassy Lajos táncos elnöke alatt tartotta meg a helyszíni szemlét elvben előnyösnek találta az ajánlatot és az új határvonal megállapításával a mérnöki hivatalt bizta meg.

A közvetlen közelben van az a terület, melyet a város a tanítóképző intézet céljaira az államnak adott. A vallás- és közoktatásügyi miniszter utóbb felszólította a várost, hogy a tanítóképző számára körülbelül ugyanazon a helyen, de más formájú és nagyobb területet bocsásson rendelkezésére. Míg a régi terület 8590

négyszet-méter, az ujonan kért 9300 négyszet-méter; tehát jóval nagyobb.

A miniszter ez ügyben Aradra küldte Baumgartner Sándor miniszteri főmérnököt, ki az új formájú területet ki is jelölte. A közlekedésügyi bizottság a tegnapi szemle alapján kimondta, hogy az *ujabban kért telek megadását nem véleményezi.*

Kár volna, ha ez az ügy késleltetné az építkezést.

Egy régi szálló vége.

(A Magyar Koronát eladták.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5.

Vannak olyan épületek, melyeket csak akkor méltatunk bővebb figyelemre, mikor lebontják, vagy átalakítják. Valamennyihez egész sereg emlék fűződik, visszakisértéseként a múltnak, az írásban, mesében élő időknek, melyeket az öreg emberek régi szép időnek mondanak, s amelyeket annak nevezünk mi is, kik a legkevésbé sem élünk úgy, hogy ezeket az óhajtott, de nem ismert állapotokat visszavárásoljuk, akár lélekben, akár külsőségekben a mai hangulatnálküli, sivár világba.

Most újból egy ilyen emlékeztetőhöz a régi Arad egyik ismeretes házához fordul a figyelmünk abból az alkalomból, hogy az épületet átalakítván, más rendeltetésnek adják át. A Petőfi-utcai Magyar Korona szállóról van szó, melyet sokan Arany Oroszlán néven ismernek. Jelenlegi tulajdonosától Domán Sándor aradi ágynemű és paplangyáros vette meg harmincegyezer koronáért. Az új házigazda a szállót átalakítja és lakóháznak rendezi be.

Az ócska házat ki fogják tatarozni, modern ábrázatot adnak neki s ezzel, mintha csak egy idegen épület állana ott a régi, ismeretes fogadó helyén. Valaha itt volt Aradnak a legforgalmasabb helye, az akkori Bárány-utcában, valamint a közeli Szép-utcában, melyet azóta Asztalos Sándorról neveztek el. Ez utóbbinak még Uj-Arad révén elég forgalma van, míg a Petőfi-utcat csak az iskolai idő kezdetén és végén teszik zajossá a liceumi diákok, egyébként előkelően csendes.

A szállóban sem volt az utóbbi időben valami mozgalmas élet, pedig hej, másképen járta itt régen. Valamikor előkelő fogadó volt, később pedig — s ez nem is esik annyira a távol múlt idejébe — az *orfeumok* kedvenc tanyájává lett. A nagyteremben, nyáron pedig a nem éppen tágas udvaron rugták a szoknyát a németül nótázó hölgyek.

Nagyszabásu mulatózásokat, sok-sok vigaságot látott az az öreg épület, mely hosszabb ideig az aradi bohémek összejöveteli helye volt. Itt tartotta üléseit a híres-neves Kanaboka-társaság, melyhez fogható bohém-kompaniáról nem tudnak Aradon. A társaságba, melynek jelgérére: *Szükapantallódékanabokábanbó*, még most is nagyon sokan kedvtelve gondolnak vissza, az író és művészvilág s a „civil” társadalom számos előkelősége tartozott. Nem egy magas állás, vezérszerepet vívó ember dicsekszik el főképen boros állapotban, hogy tagja volt a híres Kanabokának.

Annyi bizonyos, hogy a szálló, mely a könnyelmű hölgyek módjára Arany Oroszlán nevét Magyar Koronára változtatta, mindig nevezetesség maradt. Ha nem tudott mint elsőrendű fogadó szerepelni, hát lett speciáltság: az egyedüli nagyobb kóser vendéglő Aradon. Most így ismerik és a zsidó ünnepeken számosan látogatnak el oda nemcsak izraeliták, hanem keresztények is, kik a kóser ételeket gurmendriából kedvelik. A vendéglő tulajdonosa: Gold-

mann Regina is ezen a kóseri koszt révén tett szert bizonyos ismert-névre.

Purim idején azután mintha visszatérne a régi fényes idő. Alarcos bálakat rendeznek itt, de miképen ezek a bálak nem szoktak sikerülni, úgy csak halovány másai ezek az elmúlt szép napoknak.

HIREK.

— Személyi hir. *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, négy heti tartózkodásra Norvégiában utazott.

— A csanádi püspök állapota. *Dessewffy* Sándor püspök egészségi állapota a mai nappal ismét örvendetesen javult. A püspök már időnkint fölkel és hosszabbasan járkal fönn. *Dessewffy* püspök szombaton, sőt tán még hamarabb is elhagyja Szegedet, ha állapotában visszaesés be nem következik, amitől nincs mit tartani. Ma látogatást tett a beteg egyházfőnél báró *Gerlicy* Ferenc deszki nagybirtokos.

— Bosnyák küldöttség a király előtt. *Bécsből* táviratozzák: A király ma kihallgatáson fogadta a boszniai mohamedán küldöttséget, amely memorandumot nyújtott át a felségnek. A memorandum részletesen felsorolja a mohamedánok összes panaszait. A király nagyon kegyesen fogadta a mohamedánokat és megígérte, hogy *panaszaikat meg fogja vizsgáltatni.*

— Az utolsó mise. Az alábbi sorok közlésére kértek meg bennünket: Kéretnek mindazon hölgyek és urak, kik az utolsó mise énekkarában részt vesznek, hogy holnap, pénteken délután 6 órakor a templom kórusán összpórába megjelenni sziveskedjenek.

— Kállay Béni jubileuma. Most van husz éve, hogy *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter átvette Bosznia és Hercegovina kormányzását. A delegátusok a mai ülésen megragadták az alkalmat, hogy *Kállay* Béni miniszternek gratuláljanak a jubileumhoz. Sorra felkeresték és sok szerencsét kívántak neki további működéséhez.

— *Atzél* Péter szőlői. Lassanként minden dobra kerül Aradmegye és Aradváros nagy emberének, *Atzél* Péternek ingatlanai közül. A házak és a háztelkek, valamint az ingóságok után most a volt főispán szőlői kerülnek sorra. Julius 5-én *Atzél* Péter *világosi*, július 10-én az *apateleki* szőlőt árverezik el a hitelezők javára; a *muszkai* szőlőre még nem tüzték ki az árverést.

— A Maros-fürdők kijelölése. Végre valahára, mikor a hőség már kánikulai ambícióval süti az emberiséget, felállítják a Marosra a fürdőket, a *Neptunt* és a *két szabadfürdőt* is. A mérnöki hivatal tegnap jelölte ki a szabadfürdők helyét. Egyik a Maros-utca végén lesz, a másik pedig a Halász-utca torkolatánál, mindkettő ugyanott, ahol a múlt évben. A *Neptun*-fürdő építését is megkezdték már, ugyancsak a tavaly elfoglalt helyén.

— Az aradi tanítóképző vizsgája. A képezdei magántanulók — számszerint tizennyolc kisasszony — most tették le évvégi vizsgájukat. A növendékek a temesvári felsőbb leányiskolában vizsgáztak, s a mi a fő, egytől-egyig kitűnő sikerrel keresztül estek rajta. *Simon* Karolin igazgatónt és a tanárnői kart mindenestre dicséret illeti meg a szép eredményért, de nem lehet megtagadni az elismerést a tizennyolc kisasszonytól sem, akiknek névsora a következő:

Farkas Klotild, Grumáz Mariska, Edvi-I és Margit, Hilbert Katica, Kilényi Margit, Molitörisz Mariska, Millig Gizella, Muresán Ida, Róth

Aranka, Scher Margit első csoport; Balázs Gizella, Bölöny Margit, Bokor Irma, Hadffy Elza, Kabdebó Jozefin, Ottenberg Irma, Ottenberg Ilonka, Szép Ilonka második csoport,

— Az osztrák testőrkapitány halála. *Bécsből* táviratozzák: *Gagern* Ottó báró lovassági tábornok, az osztrák testőrség kapitánya Bécsben meghalt.

— Magyar katonák lemészárlása a török határon. *Belgrádból* táviratozzák: Az itt megjelenő „*Glas Srpsva*” nevű ujság azt írja, hogy a bosnyák-török határon, az ugynevezett „*Popacine Dolina*”-nál az arnauták nemrégiben lemészároltak 100 osztrák-magyar katonát, a kik a *plevljei* helyőrséghez tartoztak. Ezek a katonák egy tiszt vezetése alatt őrzőjáratot teljesítettek, miközben átlépték a határt és török területre értek, a hol őket egy nagy csapat arnauta lesből megtámadta és *egy-től-egyig lekaszabolta*. A nevezett lap hozzáteszi, hogy erről a dologról mindenki tud *Plevljében*, de a hatóságok az ujságoknak megtiltották, hogy a dologról irjanak. Az incidens óta a *plevljei*, *plipepoljei* és *triboji* helyőrségeket jelentékenyen megerősítették.

— *Krüger* beteg. A hontalanná lett államfő, a kinek országa most tette le a fegyvereit az ellenség előtt, *beteg*. Lehet csak az öregséggel járó baj ez a betegség, de lehet az is, hogy az döntötte *Krüger* ágyba, hogy országát nem tudja többé szabadnak, függetlennek. Hogy ő újra élére kerül s dolgozhatik a javára, arra elveszett az utolsó remény. A távirat nem mondja, de az öreg *Krüger* baja bizonyára összefüggésben van a transváli békekötés hírével. Maga a távirat csak így szól:

Brüsszel, június 5. A *Petit Bleu* azt jelenti *Utrechtből*, hogy *Krüger* elnök *rosszabbul van és ágyban fekszik.*

— Törvény a Bega csatornáról Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőház *üzügyi* bizottsága ma délieltől 10 órakor ülést tartott, melyben a kormányt *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, *Bapaics* Radó és *Kvassay* Jenő miniszteri tanácsosok és *Faragó* műszaki tanácsos képviselte. A bizottság a *Bega-csatorna* szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta, melyet *Novák* József ajánlott elfogadásra tüzetes és szakszerű indokolással. *Sturman* György kérdéseire *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter teljesen kielégítő felvilágosításokat nyújtván, a bizottság a javaslatot változtatás nélkül egyhangulag elfogadta.

— Vasárnapi munkaszünet a nyáron. Az aradi férfi-divat, rövid és diszműáru kereskedők között, hasonlóan a többi szakmához, mozgalom indult meg az iránt, hogy június elejétől Szent István napjáig üzleteiket *vasárnap egész nap zárva tartásuk*. A mozgalom azonban megfeneklett, mivel akadt *egy kereskedő*, a ki semmiképp se volt rávehető, hogy a többiek elhatározásához csatlakozzék. Most az említett kereskedők újra mozgalmat indítottak a nyári munkaszünet érdekében, tekintet nélkül a csatlakozni nem akaró egy kereskedőre, nehogy a kereskedők nyári pihenője egy ember csökkönyösségének áldozatul essen.

— A minoriták új templomának. Még élénk emlékezetében van közönségünknek az a fényes ünnepség, melylyel a *Róna* József művész által mesterileg megalkotott Szt. Háromság szobor felszentelése végbement. A fényes ünnepségen részt vett akkor *Róna* művész neje is, ki a nagy ünnepi misén remek „*Ave Mariát*” énekelt, mindenkit megkapó kifejezésteljes finom hangon és a legnagyobb precizitással. E nap emlékéit megörökítendő, ígéretet tett, hogy egy oltárfüggönyt (antependium) himez a minoriták új temploma részére. Az új templom

ugyan még nem készült el, de Rónáné a gyönyörű szép kézi munkát tegnap már Csák Cirkék dr. rendfőnököknek elküldötte.

— **Natália végrendelete.** A napokban a lapokat az a hír járta be, hogy Natália exkirályné egész vagyonát egy kolostorra hagyományozta. Most ezt a hírt — mint Belgrádból táviratozzák — az ottani lapok megcáfolják és hozzátesszik, hogy Natália már régebben végrendelezett és 5 millió frankot érő vagyonát *fiára, Sándor királyra* hagyományozta.

— **Huszonnégy milliós fizetésektelen-ség.** Párisból táviratozzák: Több lap, köztük a *Radical, Matin és Petit Bleu* azt jelentik, hogy a *Caisse des Familles* társaság pénzzavarban van. A *Havas-ügynökség* a legnagyobb fenntartással közli ezt a hírt. Hír szerint a társaságnál *huszonnégy milliós passzívát konstataáltak.* A társaság egy heti halasztást kapott ügyei rendezésére.

— **Kereskedők egy törvény ellen.** Budapestről jelentik: Körülbelül egy év előtt lépett érvénybe a megrendelések gyűjtéséről szóló törvény, mely az akkori viszonyokhoz mérve nagy megszorításokat tartalmaz. Az üzleti világban kezdettől fogva elégedetlenséget keltettek a törvények egyes szakaszai s most illetékes tényezők mozgalmat indítanak a törvény megváltoztatására, illetve enyhítése céljából. Ez ügyben egy kereskedőkből álló küldöttség is fel fogja keresni a kereskedelemügyi minisztert.

— **A családirtó pöre.** A nagykanizsai esküdtsek, a mint táviratban jelentik, ma kezdte meg *Laskay Tivadar* keszthelyi fakereskedő bünpörének tárgyalását. *Laskay* tudvalevően azzal van vádolva, hogy gyermekeit meggyilkolta. A daliás természetű vádlott az elnök kérdésére kijelentette, hogy *nem érzi magát bűnösnek*; nem igaz, mondja, hogy mérgezett orvosságot adott volna be a gyerekeinek. Sok ellensége lévén, azok koholták ki ellene a vádat, s ezzel cselet vetettek, hogy az *örökséghez* jussanak. A ma kihallgatott tanúk mind *Laskay* ellen vallottak.

— **Auer-égők a külvárosban.** Arad külvárosi lámpáinak Auer-égőkkel való kicserélése ügyében a kiküldött bizottság holnap, *pénteken* délután négy órakor ülést tart a városházán.

— **Karsay püspök meghalt.** *Győr*-ből jelentik, hogy *Karsay Sándor* nyugalomba vonult dunántúli evangélikus püspök tegnap este félhétkor meghalt. Temetése *pénteken* lesz.

— **Az eskütéri hid.** Mióta *Czekéliusz Aurél* miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztérium hidépítési osztályának főnöke észrevette, hogy az új eskütéri hidnál, a budai oldalon, bizonyos eltérés mutatkozik az íngáshan a pesti oldalhoz képest, azóta a hidról egyre újabb és újabb rémhírek kerülnek forgalomba. A hid bajain a legutóbbi időben, egyes vas-alkatrészek leszedésével könnyítettek az egész hidtest súlyán, annak reményében, hogy az íngásbeli eltérés, mely csak 5—6 milliméter volt akkor, mikor a bajt észrevették, de mintegy 50 milliméterre fokozódott addig az ideig, mikor a legutóbbi ankétet megtartották, meg fog szünni. A *F. M.* mai számában azt írja, hogy ez se használt s most már a *hid egész sorsa nagyon kétségessé vált.* A legutóbbi napokban történt megfigyelések megdöbbentő eredményre vezettek. Konstataáltak ugyanis, hogy az íngásbeli eltérés, dacára annak, hogy a hidtesten könnyítették, meghaladja immár a kilencven millimétert is és tartani kell tehát tőle, hogy a baj nagyobb, mint a hogy hitték és hogy nem marad majd más hátra, mint hogy az egész hidat átalakítsák. Ezzel szemben, amint fővárosi tudósítónk táviratozza, illetékes helyről kijelentik, hogy a hid *1903. őszén okvetlenül átadható lesz a forgalomnak.*

— **Szociálista gyűlés Békésben.** A budapesti szociál-demokraták közül dr. *Darvas Mihály* ügyvéd, *Mezőfi Vilmos*, *Dévény Miklós* Békésben szociálista gyűlést hívtak össze, melyre vasárnap délután igen sokan verődtek össze. A fővárosi szociálisták e három nagy alakja először is látogatást tett *Kecskeméti Ferenc* ev. ref. lelkész és országgyűlési képviselőnél. A gyűlésen a szónokok mindegyike dicsérte *Kecskeméti* kiváló tulajdonait, ki a nép érdekében ismételten felemelte szavát a képviselőházban. Beszéltek a munkásnép helyzetéről s arról, hogy mi okozza mostoha helyzetüket, s hogy a föld igazságtalan felosztása okozza a munkahiányt. Ha az állam megváltotta a regálét, váltsa meg a földbirtokot is s engedje azt át a népnek használatra. Igazságos megadóztatást, ingyen gyógykezelést és gyógyszerrel követelek előterjesztett határozati javaslatukban. A rend a gyűlésen nem zavartatott meg.

— **Kétezer korona a hirlapíró szövetségnek.** *Bánfay Simon* elhunyt pécsi közjegyző, aki életében is nagy barátja volt a magyar sajtó munkásainak, ezek által hálás kegyelettel fogadott végintézkedéssel örökölte meg nevét. A boldogult közjegyző *kétezer koronát* hagyományozott a vidéki hirlapírók országos szövetségének, amint erről ma sürgönyileg értesítette a szövetség szegedi elnökségét *Lenkei Lajos* igazgatósági tag, a *Pécsi Napló* szerkesztője, aki bizalmas barátja volt a jóléte örökösöknek.

— **Vizszabályozás Aradmegyében.** A fekete-kőrösi ármentesítő társulat legutóbb tartott közgyűlésén öntöző művek létesítésére és egyéb munkák végrehajtására *egy milliós koronás kölcsön* felvételét határozza el. A felső-fehér kőrösi ármentesítő társulat báró *Solymossy Lajos* elnöke alatt tartott ülésén elhatározta, hogy a *Seprős* község határában fekvő *Lapászló* ármentesítését legközelebb eszközölteti.

— **Tűz a Cserép utcában.** Ma délután a Cserép-utcában tűz volt. A 7-ik és 8-ik számú ház és az előbbihez tartozó melléképület leégett. A 8-ik számú ház és melléképület *Bota Sándor* tulajdona, míg a másik *Putarity Gáboré.* *Mind a három ház teljesen elpusztult.* A tűz olyan hamar terjedt, hogy a veszedelmes lángokat nem lehetett már megfékezni, dacára a tűzoltóság minden erőfeszítésének. A rendőrség részéről kiment a helyszínre *Greén Nándor* tb. főkapitány, *Masztig Emil* rendőrtiszt, míg a tűzoltóság élén *Sztankovics Milos* főparancsnok. A tüzet a három épület árán lokalizálták. Az épületek biztosítva voltak s így a tulajdonosokat nem sújtja a kár, de annál inkább a 8-ik számú házban lakó *Sztanyila Jánosnét,* *kinek minden butora, ruhaneműje mintegy 120 korona értékben, odaveszett.* A tűz keletkezésének oka ismeretlen: valószínűleg gondatlanság.

— **Sztrájk Szegeden és Fiumében.** Szegeden és Fiumében nagy kőműves-sztrájkok vannak. A szegedi kőművesek három napja sztrájkolnak, ma csatlakoztak hozzájuk a szegedi ácsok is. Az épületeknél és az ácsstelepeken szünetel a munka. Mintegy ötszáz kőműves és kétszáz ács sztrájkol. A munkaadók közül néhányan teljesíteni akarták a sztrájkolók követeléseit, de a munkások sehol se kezdik meg a munkát, mert kijelentették, hogy csakis közös elhatározással lépnek munkába. A munkások tanácskozni akartak ma, de a rendőrség nem engedélyezte gyűlésüket. Ötven budapesti munkást, kiket a munkaadók rendelkeztek le, a sztrájkbizottság rögtön a vasutról visszaküldött Budapestre. Kőműves-munkások sztrájkolnak mátol kezdve Fiumében is. Hat-százán hagyták abba a munkát, mert két hét előtt bejelentett követeléseiket nem teljesítették. Tárgyalások a mesterek és munkások közt még nem indultak meg.

— **Eltűnt körjegyző.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák: *Dioszeghy János* varannói főszolgabíró felfüggesztette *Martyár Mirosláv* dobrai körjegyzőt. *Martyár* azóta, hogy a felfüggesztést elrendelő végzést átvette, eltűnt; valószínűleg Amerikába utazott. Azt mondják, hogy a pénztári készlet nincs meg.

— **Halálozások.** *Macych József* nyug. csász. és kir. százados élte 76-ik évében Aradon elhunyt. Temetése *péntek* délután 4 órakor lesz a Nagy Sándor-utca 7-ik számú házból. A boldogultban *Nagy Ottokár* rendőrhadnagy édes atyját vesztette el.

Halászi *Lovich Dezső* életének 36-ik évében, szerdán délután *Solymoson* meghalt. Temetése holnap, *pénteken* délután megy végbe.

Majsai István világosi vendégloás, az önkéntes tűzoltó-egyesület osztály-parancsnoka e hó 3-án 50 éves korában elhunyt. A megboldogult a világosi tűzoltó egyesületnek megalakulása óta tevékeny tagja volt.

— **Egy játékos sorsa.** Olaszországban, Turinban most sokat beszélnek egy játékosról, a kinek viszontagságai ugyancsak följegyzésre méltók. Egy *Monti* nevű, születésére nézve korszikai francia nyugalmazott kapitány, a becsületrend lovagja, két hónap óta állandó vendége volt a turini kaszinónak. A hazardjátékban elvesztette minden vagyonát. A szálloda-tulajdonos, a ki nyugtalan volt, 20 nap előtt átnyújtotta vendégének a számlát. A kapitány azt felelte, hogy Párisból pénzes levelet vár s ha az megérkezik, fizetni fog. Azután újra a kaszinóba ment és 60 frankot kért utiköltségre. De ezt a pénzt is átadta egyik barátjának azzal az utasítással, hogy próbáljon vele szerencsét. A szerencse nem kedvezett és a 60 frank is odaveszett. Visszatért a szállodába, átadta zálog gyanánt a szállodatulajdonosnak a bőrdíj-jét. Egyszersmind bejelentette neki, hogy elutazik. Később észrevették, hogy a szobában, a melyben a kapitány lakott, a mennyezet föl volt törve. A szoba fölött egy kicsiny kamra volt. Fölmentek és megtalálták *Monti*-t, a ki lepedőbe volt burkolva és már *tizenhárom nap óta koplalt.* Buvóhelyére csak kevés vizet vitt magával. Az volt a szándéka, hogy éhen vesztí el magát. A boldogtalan kapitányt az éhség annyira elgyötörte, hogy már nem tudott felvilágosítást adni arról, hogy és miképp határozta el magát az öngyilkossági kísérletre.

— **A gurahonci cementgyár.** Az aradi és csanádi egyesült vasut-társaság *gurahonci* cementgyárát tetemesen kibővítette és nagyszabásu beruházások által 2000 waggon napi termelő képességre fokozta.

— **Gyermekgyilkosság — tévedésből.** *Kurtics* mellett, a kutasi pusztán megrázó szerencsétlenség történt tegnap. Egy anya tévedésből gyógyszer helyett mérget adott beteg gyermekének, s a gyermek az erős mérég hatása alatt meg is halt. Az eset tegnap történt meg a *Korbuly*-féle tanyán. Egy béres felesége napok óta észlelte, hogy kis leánya nyugtalan. Nem tudott rajta segíteni s orvost nem akart hívni, mert az messze van. *Kurtics*on nincs orvos, csak egy régi időkből visszamaradt felcser. A gazdája asztalán azonban észrevett egy üveget, melyet gyógyszeres üvegnek nézett annál is inkább, mert úgy látta, hogy gazdája úgy bánik az üveggel, mint az orvoságos üvegekkel szokás. Fogta magát és az üvegből egy nagy adagot beadott a beteg leánykájának. Nemsokára mutatkozott a végzetes tévedés következménye. A gyermek *hirtelen rosszul lett,* kinjában hánykolódni kezdett s *rövid idő alatt kinszenvedett.* Az üvegben *átropin* volt, mely egyike a legerősebb mérgeknek. A *kurticsi* csendőrség jelentést tett az esetről az aradi ügyészségnek, mely a boncolás megejtése végett megtette a lépéseket.

— **Templomrablás M.-Kovács házában.** Az elmúlt éjjel, mint m.-kovács házi levelezőnk írja, betörték az ottani rom. kat. templomba. — A templom udvarban lévő kut körül felfeszítették a kerítés deszkáit s azokból állványt csináltak az ablakig. A betörők könnyebbségére szolgált, hogy az ablak nyitva volt. A templomból ellop-ták az oltári szentséget, feltörték a perselyeket s azok tartalmát elvitték. Hogy mennyi pénz volt a perselyekben, nem tudják. A betörők ez ideig ismeretlenek.

— **A százezeres család.** *Humbertné* szédél-géseinek áldozata lett tudvalevőleg a *Rentes Viagères* című biztosító-intézet is, a melynek vagyonát a szélhámos asszony elsikkasztotta. Ma azt táviratozzák Párisból, hogy *Lanquest* a Humbert-család jegyzője a Société des Rentes Viagères társaságnak 3.700.000 frankot bocsá-tott rendelkezésére, a mivel az intézet minden hiánya megtérült. A jegyzői kamara bizottságot fog kinevezni abból a célból, hogy ez a Rentes Viagères csődtömeg-gondnokával együttesen vezesse a segélyakciót oly módon, hogy a tár-saság bitelezőit kár ne érje.

— **Elcsalták a bucsusok.** Megirtuk a na-pokban, hogy *Földi Erzsébet* kilenc éves aradi leány, szüleinek *Kapa-utca 30 szám alatti laká-sáról még május közepén nyomtalanul eltűnt.* A szülők, kik szegény munkás emberek, két-ségbeesve keresték gyermeküket, a rendőrség is megindította a körözést, de hiába, hetek multak s a leányka nem került elő. Ma azután a szülők visszanyerték gyermeküket. Egy ismerős asszony hozta haza Szt.-András köz-ségből. Mikor május közepén egy bucsus csa-pat vonult keresztül Aradon, a gyermeket, ki az utcán játszott, magukkal csalták. A szülők ma örömmel jelentették a rendőrségen, hogy kis leányuk meg van. Jó ha most, a bu-csujárások idején a szülők okulnak ezen az eseten és vigyáznak gyermekeikre.

— **Ujabb sztrájk-zavarok.** Chicagóból táv-iratozzák: A *Neat-Pashing* társaság sztrájkoló fuvarosai helyett négereket fogadott fel. E miatt a sztrájkolók és a rendőrség között ösz-szeütközésre került a dolog, a melyben mind-két részből sokan megsebesültek. Sok embert le-tartóztattak.

— **Véres rablógyilkosság.** Borzalmas rabló-gyilkosság történt tegnapelőtt este Görcsöny község közelében, hol *Hajecski Mihály* és *Szencsik Pál* görcsönyi lakosokat összezuzott fejjel halva találták. Hajecski és Szencsik régidőktől fogva sertéskereskedést üztek, a miből tisztességes vagyont szereztek. Két héttel ezelőtt 180 darab sertéssel indultak el s miután azokat el-adták, vasárnap estefelé érkeztek vonaton a közeli állomásra, mely Görcsönytől 10 kilométernyire fekszik. A két ember gyalog indult el az állomárról hazafelé; zsebükben, a mint ez a náluk talált számadásaikból kitűnt, 1800—2000 forint lehetett. Családjuk, a kiket jövetelükről értesítettek, aznap este hiába várta őket. Más-nap hajnalban Szencsik fia kocsin elindult az állomásra, remélve, hogy apja a reggeli vonat-tal érkezik. Alig egynegyed órányira a község-től a mezőrtől értesült a Szencsik-fiu, hogy a mezőn két agyonvert ember fekszik. A fiu oda-hajtott s a két emberben a saját apját és Ha-jecskit ismerte fel. Az esetről értesült csend-őrség eddig két embert tartóztatott le a gyil-kosság gyanuja miatt, de hogy azok a valódi tettesek, az még bizonytalan. A nyomozást folytatják.

— **Magyar és tót parasztek harca.** *Pozsony-ból* táviratozzák: *Wartberg* mezővárosban az el-múlt éjjel magyar és tót parasztek legények szó-váltás miatt hevesen összeverekedtek. Bicskák-kal és vasrudakkal folyt a ha.c., mire a csend-őrök odaértek, a hadviselők közül ketten halá-losan, hárman pedig súlyosan megsebesültek.

— **Élő szent.** *Lisszabonból* írják: Van ott egy fiatal asszony, aki három hónap óta merev-görcsben szenved, nem eszik, nem iszik, nem beszél. Amit hozzászólnak, azt megérti, általá-ban úgy látszik, egészséges. Az orvosok szerint ez az állapot a hisztéria egy neme. A parasz-tok úgy tartják, hogy az asszony az égiektől kiválasztott szent. Valósággal bucsujárásba men-

nek betegágyához. A hatóságok nem akarván összetűzni a néppel, nem akadályozzák meg a csoda-járást.

— **Porter cipői utólráhetetlenek tartósságban,** könnyűségben és elegáns szabásban. Valódi kézi-gyártmányok, anyaguk a legfinobb, gondosan ki-választott bőr. Formájukat nem veszítik soha, a lá-bat nem kinnöztetik (még a legérzékenyebbet sem), mivel szabásuk megfelel az egészségügyi következ-ményeknek. S mind e jó tulajdonságok mellett az árak feltűnő jutányosak, oly mérsékelték, amint azt egy áruház részéről el lehet várni. Vidéki rendelé-sek (írásbeli, vagy telefoni) különös gondnal eszkö-zöltetnek. Városi és megyei telefonszám: 324. Hely-ben a lakásra is szívesen küld cipőválasztékot *Por-ter Vilmos Nagy* Áruháza a Szabadság-téren.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nandor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Meglötte magát a leánya sirján.

(Egy hivatalnok öngyilkossága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 5

Megható az esete egy szegedi hivatalnok-nak, aki a halált kereste: fegyvert fogott ön-maga ellen, de nem érte el egészen a célját, mert a gyilkos golyó nem a szívébe hatolt, a hova azt szánta, hanem a vállát furta kereszt-től és így még nem halt meg.

Az erőszakos halált kereső ember *Puskás Béla* szegedi dohányjövédéki hivatalnok. Meg-hasonlott lelkű ember volt. A családját elha-nyagolta, a boldogtalanság utját járta.

Tegnap elhatározta, hogy megvált az élet-től. Kiment a belvárosi temetőbe és egy revol-verből magára lőtt. A szerencsétlen ember a szívének irányította a fegyver csövét, az azon-ban lövés közben följebb csuszott és a golyó a vállába furódott.

Puskás e szomorú tettét több évvel ezelőtt elhunyt *kis lánya sirján* követte el ma délután 4 órakor.

A lövés zajára egy, a közelben dolgozó napszámos ember oda futott és látta, hogy a *Puskás* vállából patakként ömlik a vér.

A napszámos azt hitte, hogy az áldozat már meghalt, amikor hirtelen felnyitotta sze-mét a vérző ember és gyöngye, nyöszörgő han-gon ezt mondta:

— *Édes kis lányom . . . találkozunk . . .*

A munkásember a közelben levő keramit-tégla-gyárhoz sietett és ott elmondta, amit lá-tott. A gyárból telefon utján értesítették a rend-őrséget, ahonnét *Temesváry Géza dr.* alkapi-tány és *Gyuritza Sándor dr.* kerületi orvos nyomban a helyszínére kocsiztak és miután az orvos az első segélyben részesítette a súlyosan megsérült embert, a kórházba szállították.

Puskás egy pillanatra sem vesztette el esz-méletét és *Temesváry* alkaptánynak meg-mondta, hogy önkaratából fogott fegyvert. Ar-ról azonban, hogy mi indította e lépésre, nem tett vallomást. A hozzátartozói sem tudják, hogy miért akart megválni az élettől, csupán annyit mondanak, hogy *Puskás* már hetek óta nagyon szomorú volt, folyton bort ivott és több hét óta éjjel járt haza, amit pedig azelőtt soha sem tett meg.

Mielőtt elkövette tettét, egy rövid levelet irt és azt apósának: *Braun János*nak hangszer-üzletébe küldte.

A feleségének szóló levélke így szól:

„Nem vádlok senkit halálomért. Most ki-megyek a belvárosi temetőbe és ott agyonlő-vöm magam. *Béla.*“

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-est. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm.v. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsin délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep-és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

NAPIREND.

Június 6. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus sz. szive. — Protestáns naptár: Norbert. — Izraelita naptár: Sivan. Rosch. Chodes. — Görög-keleti naptár (május 24.): Styl. Simon. — A nap fél 3 óra 49 perckor, nyugszik 7 óra 36 perckor. — A hold fél 4 óra 9 perckor, nyugszik 7 óra 44 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szom-baton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnep-napokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időj-rás várható: Meleg, száraz, zivatarok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Vásár Világoson.** A világi országos vá-sárt e hó 7-én és 8-án tartják meg. Mint tu-destítők írja, a vásár sikeresnek ígérkezik.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 5. —

Magyar előrendő: Öreg nehéz páronként 400 kilo-grammon felüli súlyban 100—2 fillérig, öreg közép páron-ként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 107—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm suly-ban 106—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilo-grammig terjedő súlyban 105—6 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 106—7 fillérig, közép páronként 240—260 kilo-gramm súlyban 105—6 fillérig, könnyű páronként 240 ki-logrammig terjedő súlyban 102—4 fillérig.

Sertéslelészám. Június 2. napján volt készlet 44,839 darab, június 3. napján fölhajtatott 1944 darab, június 3. napján elszállított 383 darab, június 4. napján maradt készlet 46,400 darab. Üzlet: Gyöngye.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 5.

Magyar aranyáradék 4%	120.75
Magyar koronaráradék 4%	97.90
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	120.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	100.—
Magyar keleti vasút	119.30
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar általmeváltási kötvény	100.—
Horvát szlavin földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	200.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	162.75
Osztárak papírjáradék	101.30
Osztárak járadék ezüst	101.30
Osztárak járadék arany	120.50
Koronaráradék	99.70
1860-iki államsorsjegyek	153.—
Osztárak-magyar bankrészevény	1600.—
Magyar hitelbankrészevény	709.—
Osztárak hitelbankrészevény	689.—
Osztárak-magyar államvasút	702.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.06
Német birodalmi márka	117.25
London	240.27
Páris	95.27

Szeszüzlet.

— Junius 5. —

Mai jegyzésünk: Készárt nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12'80—13'— korona mmásanként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 5.

Déltőzsde. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyenge. Nyugodt irányzat mellett 15.000 méterzássa került forgalomba, változatlan árákon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás szép, meleg.

Zárhat 12 órakor:

Buza júniusra	9.10—9.12
Buza októberre	8.04—8.05
Rozs októberre	6.70—6.72
Zab októberre	5.94—5.95
Tengeri júliusra	5.15—5.16
Tengeri augusztusra	5.23—5.24
Repce augusztusra	11.80—11.90

Zárhat 5 órakor:

Buza júniusra	8.03—8.04
Buza októberre	6.70—6.71
Rozs októberre	5.91—5.92
Zab októberre	5.14—5.15
Tengeri júliusra	5.20—5.21
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárhat 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	691.25
Magyar hitelrészvény	710.50
Leszámitolóbank részvény	438.—
Ríma-Murányi vasmű részvény	518.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	704.—
Közuti vasut	620.50
Városi villamos vasut részvény	312.—

CSARNOK.

Történetek

egy ócska paradicsomban.

Irta: Hevesi Jenő. [2]

(Folytatás.)

Mikor az első ember vagy egy félóránig mutatott. Gábor megszólalt:—

— Talán elég lenne már, ócskám?

De hiszen hiába beszélt a jó vitéz, mert az első ember, akinek fogalma sem volt az időbbek iránt való köteles tiszteletről, duhajkodva énekelte:

Nem parancsol nékem,
Nem parancsol nékem
A bíró, a bíró, a bíró . . .

Végre lecsöndesült.

Ekkor azt mondá neki Gábor:

— Figyelj ide. Én vagyok a te Urad, Iszrahel megbízottja, aki téged és a világot teremtette.

Az agyagból gyurt alak kecsesen meghajlatta magát.

— Uraságod gazdája tehát világ- és emberteremtésben utazik?

— Igen. Azonkívül ítél elevenek és holtak lett.

— Szép. Nagyon szép foglalkozás. Aztán vedelmez valamit uraságodnak ez az üzlet? Gábor nevetni kezdett.

— Sok'se törődjél azzal, édes fiam. Különben is te vagy az első alkotása.

A világ első embere csodálkozva kérdé:

— Az első?

— No igen, mert hiszen a világot is csak én teremtettem.

— No ennek igazán örülök. Legyenek meggyőződve, hogy hüseges fiúk lesznek önöknek.

— Uram nevében is köszönöm, Ezt el is adjuk tőled, kedves Ádám . . .

— Aunye! Hát Ádámnak hívnak?

— Igen. A te neved lesz Ádám.

— Miért Ádám? Miért nem inkább más szem fel: János.

— Az Urnak jobban tetszik az Ádám név.

— Furcsa gusztusa van a te uradnak mondhatom. Nem hiába mondja a magyar közmondás, hogy „Kinek a pap, kinek a papné . . .”

— Ne beszélj olyan bolondságokat össze-vissza. A te neved lesz Ádám és — punktum.

— Hát jól van. Legyek Ádám. De nem becsületszavamra esküszöm, hogyha csufolk a nevem miatt, azonnal kikeresztelkedem!

III. Az elégedetlen Ádám.

Gábor arkangyal egyszer azt mondá Ádámnak:

— Tehát kedves Ádám, — jól figyelj beszédemre.

— Csupa fül vagyok.

— Ime létezel. Te vagy az első ember, aki napvilágot lát.

— Hát a többiek vakok?

— Nem. Rajtad kívül egyetlen férfi sincs a földön.

— Csak asszonyok?

— Az sincs.

— Hát kik vannak még kivülem ezen a nyomorult sárteken?

— Senki. Te vagy egyedüli élő lény a földön.

— Hiszen, köszönöm szépen én az ilyen életet, ha én vagyok az egyedüli ember a földön.

— Ne légy olyan dühös Ádám.

— Ne legyek dühös! De hiszen könnyű ezt mondani olyannak, akinek fogalma sincs a társasélet gyönyörűségeiről!

— No no, csak ne gorombáskodj velem.

— Hiszen nem gorombáskodom, csak hangosan gondolkodtam egy kissé.

— Hidd el nekem, Ádám, az életben a megelégedés a fő.

— Ugyan mivel elégednék meg? A fizetésemmel talán? Vagy a kapott zsebpénzemmél? Hát van nekem egy garas zsebpénzem? Ha egy nyomorék megállítana az utcasarkon és alamizsnáért rimámkodna, külné a szemem szégyenemben, mert nem tudnék neki adni csak egy fillért is.

— De nem fog megállítani.

— Nem fog megállítani? Hát proféta az ur, hogy azt előre tudja?

— Hiszen mondom, hogy te vagy az egyedüli férfi a paradicsomban!

— Paradicsomban? Hát az meg mi az isten csudája?

— Az éden.

— No hiszen, köszönöm én az ilyen édent, ahol még egy nyomorult pilzeni sörcsarnok sincs, ahol jó cigányzene mellett kedvére kumulathatná magát az ember! . . . Es aztán ne legyen az ember szociálista!

— Unatkozol talán?

— Hát hogy a gutába ne unatkoznék! Ha legalább volna valami szenzációs regény a kéznél, hogy ne kellene annyit ásítani!

— Regény soha sem jön a paradicsomba, annyit mondhatok.

— Nem? Hát annyira haragusznak az írókra?

— Hogy haragudnék valaki reájuk, mikor még csak ezentul jönnek a világra.

— Az is igaz. Lássá, ezt egészen elfelejtettem. Hát finác van-e a paradicsomban?

— Az sincs. Hiszen mondom, hogy te vagy az egyedüli férfi benne!

— No lássa öregem, ez derék intézkedés maguktól. Legalább nyugodtan elszívhatja az ember a finom verpeléti szüzdohányát.

Ezzel Ádám, teljesen kibékülve a sorssal, makra pipájára gyujtott.

(Folytatása következik.)

Nyári színház.

Pénteken, 1902. évi június hó 6-án:

Az erősebb.

Énekes parasztdráma 1 felvonásban. Irta: Géczy István.

SZEMÉLYEK:

Borcsa	Gazdi A.	Sándor	Békéssy Gy.
András	Csikó László.	Mihály	Németh J.

Prolog.

Irta: Heltai Jenő. Előadja: Borostyán Sárka.

A pillangó-kisasszony.

Zenés dráma 2 felvonásban. Irta: Belasco Dávid. Fordította: Faludi Miklós.

SZEMÉLYEK:

Pinkerton	Ternyei L.	Nokodó	Tukorai L.
Kitty, neje	Borostyán S.	Pillangó k. a.	Szabó Irma.
Sharpless	Marihazi M.	Susuki, cseléd	Pajor Agnes.
Jamadosi	Sarkadi A.	Kisérő	Ungvári V.

Kezdete este 7 és fél órakor.

„Henneberg-selyem“ csak akkor valódi, ha tőlem egyenesen rendeltesd meg — blousoknak és ruháknak feketében, fehérben és színesben, méterje 65 krtól 14 frt 65 krig. Mindenkinék vám- és bérmentesen házhoz szállítva. Minta azonnal küldetik. Schweicha dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) Zürich.

NYILTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITUNO ASZTALIVIZ

és 1895
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Jó tanács háziasszonyok részére!

(Egy őszinte levél.)

Kedves Tildám!

Legnagyobb örömmel vettem kedves soraidat, melyből ujjolag is csak irántami szereteted, és háztartási tapasztalataim méltatását olvastam ki.

Több fontos kérdéseid közül, melyekre részletes válaszomat későbbre tartom fenn, — ezuttal csupán arra óhajtok felelni, mely az előre haladott időny folytán legsürgősebb lévén, kívánatos, hogy erre nézve mielőbb tájékozva légy.

Eveken által sok minden, s mindenkitől ajánlott szereket Camphort, Patscheuli, Naphtalint használtam butoraim s ruhaneműim megóvására melyok ellen, melyekkel több, kevesebb szerencsével, kisebb-nagyobb kárral, (de sohasem kár nélkül) éltem át a nyarat. — Az utóbbi években csupán egy szert használok, és pedig teljes siker mellett, — egy szernek sem tapasztaltam oly kitünő és biztos hatását, mint azon moly-pusztító, mely nálunk csupán Vojtek és Weisz nagybani drogueriájában kapható: 1 kis doboz 50 fill., 1 közép doboz 1.— kor. 1 nagy doboz 2.— kor

Edes Tildám! ha ezen évi nyaralásodat mint irod nyugodtan óhajtod átélvezni, úgy ezen és csak is ezen Vojtek és Weisz-féle különleges moly-pusztító használatát ajánlom, mely ruhaneműek, szőnyegek és egyéb gyapju szöveteket a legbiztosabban óv meg molykár ellen.

Csókol:

Blankád.

1014

LEGSZEBB FOGAK!

DENTOLIN

fogpasztánk által érhetők el.

Egyszeri használat mindenkit meggyőz

Egy tégly ár . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

Egy tubus ára . . . 50 fillér.

5% a magyar tanítónök „Otthona“ javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfümeria nagykereskedése

ARADON.

Permetezők

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,
borszivattyúk,
kutak és gummi tömlők
gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

1086—902. tkv. szám.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Battonyai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtottak és a csatlakozottak kimondott Polle Rozáliának, Laczkó Józsefné szül. Kurilla Erzsébet keveremesi lakos végrehajtást szenvedett eleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 400 kor. tőkekövetelés és ennek 1901. szeptember 29-től járó 6% kamatai, 36 kor. 30 fill. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 32 kor. 30 fill. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. jbiróság) területén lévő keveremesi 112 sz. tjkvben fekvő A. + (1+4., 7—482., 503., 504/63.) hrsz. ingatlanra 1117 korona, az ugyanazon tjkvbeil A. + (1—4., 7—482., 503., 503/432, 2) hrsz. ingatlanra 704 korona ezenel megállapított kikiáltási ában elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1902. évi június hó 24 napjának d. e. 10 órája Kevermes községházához tüzetik ki.

Árverési feltételek a következők:

1. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10% át, vagyis 111 kor. 70 fillért és 70 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

2. Az ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Battonyán, 1902. évi márczius hó 31-én. 1012

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. Kir. tkvvezető.

Nagy raktár
elsőrendű portland-czement
és vízhatlan mészből.

≡ Az ujvidéki kova malomkövek egyedüli elárúsítása. ≡
Malom-berendezések és azokhoz szükséges eszközök és anyagok:

Sárospataki és francia malomkövek, valódi svájci malomkő élesítő szerszámok, francia köszörükövek, kül- és belföldi gépszijak, hengerszékek, lisztselyem szövetek, felvonó hevederek, serlegek, serleg-csavarok, fa-szija korongok, kötél korongok, legjobb minőségű kenőanyagok, zsák-taligák, ólom-zárak stb.

Szesz-gyárak részére: Különböző jó minőségű gép és henger olajok, süritő anyagok, asbest-lemezek, asbest zsinórok, Burgmann-féle tömitések, olajbelek, Hungaria-frictions zsinórok, kautsuk-árak, kender tömitések, fesmérők, ellenőr.ő csapok, vizállást mutató készletek, sárga és vörös rézcsövek, kovácsolt vascsövek és összekötő részei, gőzhenger kenő-szelenczék, Stauer-féle kenő-szelenczék, önműködő kenő-szelenczék sárga rézből.

Cséplőgépek és locomobil javításához szükségeselt aobsinek, dobsin-csavarok, locomobil forresövek, csősüritő gépek, sodrony és sörte csőkefék, csavar metszők, csavar-kulcsok, réteg-fém, reszelők, szerszám aczél, cséplőgég rosta-lemezek, tápszivattyu kautsuk csövek, emelő-gépek stb.

Gazdaságok részére: gazdasági, raktármérlegek, gabona-zsákok, legjobb minőségű cséplőgép-, locomobil-, kazal-, szekér- takaró ponyvák, gép olajok, gépszir, kocsikenőcs, petroleum, carbolineum fedéllemezek és szegek, kerti és tüzi fecskendők, kender tömlők, cukorrépa-művelő eszközök stb.

Szőlőszetek részére: borsajtók, bor-szivattyúk, prima minőségű kautsuk-tömlők, permetezők és alkatrészei, kekkő kénpor fuvo stb. — Legjobb minőségekben és a legjutányosabb áron kaphatók 358

Magyari Ferencz

gép-, szerszám- és műszaki kellékek üzletében

Aradon. Zrinyi-utca 6. szám. — Megyei és városi telefon 30 szám.

RITKA ALKALOM!

A mai naptól kezdve

3000 mtr legfinomabb divat zephyr

méterenkint csak 17 kr.

2000 mtr jól mosó szép mintájú krettonok

méterenkint csak 19 kr.

Eddig el nem ért! Nagy szenzáció!

Konkurrenczia nélkül!

Hoffmann Sándor

divatáruháza és szőnyegtelepe

A „fecskéhez.” ARAD, Színház-épület.

A „Vas“ fürdő

berbe adandó. Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek Ferdinánd-utca 5. sz. alatt. 1028

Házi csengők

bevezetését és javítását szakszerűen végzi:

Kalmár József

villanyműszerész, 58

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Kerékpár és varrógép raktár.

Szakszerű javítóműhely!

TELEFON 42

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogczédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz fizetés mellett a legmagasabb árrban megvétetnek, vagy becsereztetnek.

Eddig több mint

10.000.000 koronát

fizettünk ki osztálysorsjegy-nyeremények fejében.

A most kezdődő húzáshoz ajánljuk

osztálysorsjegyeinket

az alábbi áron: 2027

egy egész sorsjegy 12.— kor. egy fél sorsjegy 6.— kor.
egy negyed sorsjegy 3.— kor. egy nyolczad sorsjegy 1.50 kor.

! Pontos kiszolgálás !**!! Teljes titoktartás nyereség esetén !!****MERCURBANK**

Budapest, IV. ker., Váci-utca 37. szám.

A haj eredeti színét

visszanyerjük a Hajós-féle

Hajregenerator

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehéreneműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

használatával nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Rozsnyay-féle chinin cukorka, chinin csokoládé

pályakoszoruzott készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papíron Rozsnyay Mátyás névaláírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrísztetésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden mászert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanillia
Benedictine	Curacao	Kavé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszertárban

Aradon, Szabadság-tér.

1869—1902. LXVI. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A pécskai kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Aradi polgári takszék-pénztár részvénytársaság végrehajtónak, Oanya Szobra szederhái lakos végrehajtást szenvedő elleni 646 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében, az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíró-ság területén lévő, Ó-Pécska község határában fekvő, az Ó-pécskai 2791. sz. tjkv-ben A. I. 2. sorsz. alatt felvett ingatlanra az árverést 2980 koronában ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi június hó 23 ik napján délelőtti 9 órakor ezen telekkönyvi hatóságnal megtartandó nyilvános árve-

resen a megállapított kikiáltási árral alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 298 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnal, 1902. évi márczius hó 26-ik napján.

Dr. Jakó,

kir. albiró.

1024

MINDEN HÖLGYNEK

SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztítást. Massazsához használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Ugyan azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszertárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pinter Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Aloert, Csermón: Berkes Arnón, Elekén: ifj. Pekker István, Földesken: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevárosban: Schögl Pál, Kunagótán: Fejes Lajos, Kurticsen: Hackenberger László, Medgyesgyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsbázán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzeros Ádám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pécskán: Roksán János, Pankótán: Posevitz Gusztáv, Pityarcon: Szabados József, Székudvarán: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborszinban: Karolyi Kálmán, Szemplakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajko Géza urak gyógyszertárában.